پنجسال تلاش و پیشرفت در دانشگاه پهلوی

پنجسال تلاش و پیشرفت در دانشگاه پهلوی

اسکن شد

ضمیمه پیغام امروز

در شهریور ماه امسال باتفاق یك هیأت مطبوعاتی ببازدید دانشگاه بزرگ پهلوی شیراز رفتیم و فرصتی دست داد تا پیشرفت های حیرت انگیزی را که طی دوران پنجساله ریاست آقای اسدالله علم ، وزیر دربار شاهنشاهی نصیب این دانشگاه شده است به بینیم . و آنجا برای ما آشکار شد که دانشگاه پهلوی پیشاهنگ اجرای اصول انقلاب آموزشی است و باید آنچه در آنجا پدید آمده است برای دیگران سرمشق و نمونه باشد .

در بازگشت یادداشتهائی از دیدار دانشگاه پهلوی در پیغام امروز منتشرکردم و اکنون آن یادداشتها جدا منتشر میشود تا یادگاری باشد از دوران خدمت و کوششهای پنجساله ریاست آقای اسدالله علم بر دانشگاه پهلوی و نمونه ای برای آنها که مصدر اجرای انقلاب آموزشی در سطح دانشگاه ها شده‌اند .

دکتر ع . عظیمی
آذر ماه ۱۳۴۷

سرآغاز :

درشهریورماه امسال ظرف‌چندروزاقامت درشیراز، که دانشگاه پهلوی میزبان ما بود ، فرصت یافتیم شگفتی‌های پیشرفت دانشگاه پهلوی راکه طی پنجسال پدید آمده است به‌بینیم . یك گروه مطبوعاتی ، مرکب از ۵۴ مدیر روزنامه از سراسرکشور درین بازدید شرکت داشتند ، میزبان ، آقای امیر متقی معاون ریاست دانشگاه پهلوی بود و دانشگاه پهلوی درهای خودرا باز کرده بود وما از نزدیك حاصل تلاش‌های خستگی ناپذیر را که طی پنجسال ریاست آقای امیر اسداله علم برای پیشرفت دانشگاه مصروف شده‌بودو نظمی را که یك مؤسسه علمی دارد و نبض حرکت وپیشرفت را ، دیدیم وحس کردیم .

دانشگاه پهلوی ، در سال ۱۳۴۱ بودکه بفرمان شاهنشاه ، در شیراز تأسیس شد . واین انتخاب علت‌های فراوان تاریخی و اجتماعی داشت . شیراز از قدیم لقب «دارالعلم» داشت . وآخرین جرقه عظیم علمی آن ، ملاصدرا حکیم معروف عصر صفوی بود که روشنایی اندیشه شاگردانش تا آغاز مشروطه نیز در اصفهان پرتو افکن بود . این خانه علم ، بامیراث کهن ، درقرن گذشته لانه فئودالیسم شده بود واز آنهمه نور وروشنی نامی برای شیراز مانده بود وجرقه‌های ذوق وادب و آن اراده بزرك که به‌محو و فنای فئودالیسم تعلق گرفت ، بموازات این تحول ، به بازگرداندن مقام علمی شیراز نیز امرکرد .

ازین گذشته ، شیراز ، در جوار آن بنیاد عظیم قرار دارد که سند و قباله تمدن قدیم و شاهنشاهی غرورانگیز ایران است . وهمانطورکه آثار

آغاز شاهنشاهی ایران را باجلال وشکوه درسینه خود حفظ کرده است ، جاداشت آغاز عصر تحول ودگرگون شدن ایران را در دوران شاهنشاه آریامهر نیز چون سندی که عظمت این دوران را بـازگوید ، ثبت کند . و همانطور کـه روح این دوران پیشرفت واعتلای جامعه با توجه به جـوهر فـردی یك یك افراد آنست ، بنیادی هم که گذاشته شده است بنیاد علمی است که از اکناف کشور استعدادها را جذب میکند و پرورش میدهد وبه جامعه بازمیگرداند .

ازسال ۱۳۴۱ که دانشگاه پهلوی تأسیس شد تاسال ۱۳۴۳ این مؤسسه عظیم، دوران جنینی را میگذراند وطی دو سال ، هنوز شایستگی افتخار نامی راکه برآن گذاشته شده بـود پیدا نکرده بود . در سال ۱۳۴۳ بود که بفرمان شاهنشاه آریامهر، آقای امیراسداله علم ، بریاست دانشگاه پهلوی منصوب شدند. و این انتصاب ، نشانه آن بودکه دانشگاه پهلوی از حمایت خاصه شاهنشاه برخوردار است ، وازین رو ، مردی که به چشمه فیاض نیات شاهانه نزدیك بود ، وآزمایش مدیریت وشایستگی و کاردانی را در امور مهم مملکتی داده بود ، بهچنین مقامی منصوب شده است .

و در واقع دانشگاه پهلوی ، ازین سال بودکه تأسیس شد ، چون در آن موقع دانشگاه پهلوی از وسائل دانشگاهی یك نام داشت . اکثر کلاس‌ها استاد نـداشت . آزمایشگاه‌ها وبخش های آموزشی یك تابلو بود ، و آنقدر فقیر بود که کاری در آنها انجام نمیگرفت ، ساختمانها خـرابـه بود و تنها بیمارستانی که در اختیار دانشگاه پهلوی بود بیمارستان سعدی بود که ۷۵ تختخواب داشت و درمحیطی بسیار نامناسب اداره میشد . تشکیلات دانشجویی اصلا وجود نداشت و دانشجویان خوابگاه و رستوران وفعالیت‌های ورزشی و هنری واجتماعی نداشتند .

در چنین وضعی آقای علم ریاست دانشگاه پهلوی را عهده‌دار شدند و با درك صحیحی که از نیات شاهانه دارند برنامه تجدید و احیای دانشگاه پهلوی را طرح کردند وباجرا سپردند ابتدا یك تیم فداکار وشایسته بوجود آوردند که در رأس آن آقای امیر متقی معاون آقای علم قرار داشت، وآقای امیر متقی معاون ریاست دانشگاه پهلوی همراه این تیم طی پنجسال صادقانه وبا شایستگی در اجرای جزء جزء برنامه‌یی که برآورنده نیات شاهانه در

باره دانشگاه پهلوی بود ، کوشید وهمه جاکار را ازآغاز سرگرفت وپایه‌های استوار در همه زمینه‌ها گذاشت .

هنگامی‌که دانشگاه پهلوی ، از تیم اداره‌کننده شایسته ومدیریت عالی برخوردار شد ، حل مشکلات دانشگاه نیز یك‌یك آغازگشت .

بدستور آقای علم رئیس دانشگاه پهلوی ، معاون ایشان طی سفرهای مکرر بخارج جوانان دانشمند ایرانی راکه دردانشگاههای طراز اول اروپا وامریکا اشتغال داشتند برای تدریس بدانشگاه پهلوی دعوت‌کردند . وحاصل این جلب استاد و نیروی علمی که محتوی دانشگاه را تشکیل میدهد ، طی سال‌های ۴۳ـ۴۶ این بودکه دانشکده ادبیات‌که درسال ۴۳تعداد ۶۵ استاد ومربی داشت درسال ۴۶ این رقم به ۱۱۳ نفررسید ودانشکده پزشکی‌که۴۰ استاد و مربی داشت تعداد استادان و مربیانش به ۱۲۵ نفر رسید و دانشکده کشاورزی‌که ۲۶ نفر داشت به ۵۶ نفر افزایش یافت ودانشکده مهندسی‌که درسال ۴۳ نبود در سال ۴۶ تعداد ۳۹ استاد و مربی داشت طی سه سال‌کادر آموزشی دانشگاه پهلوی از ۱۴۱ نفر به ۳۳۱نفربالغ شد. این رشد سریع کادرآموزشی طی سه‌سال میتواندگواه روشنی ازپیشرفت‌های عظیم دیگر باشد که طی همین مدت نصیب دانشگاه پهلوی شده بود و یك یك آنها را بررسی خواهیم‌کرد. وما درین سفر از نزدیك شاهد آنها بودیم .

کتابخانه تخصصی تاریخ اسلام و ایران
تاسیس ۱۳۷۴

بنیاد نو برای دانشگاه پهلوی

دومین برنامه مهم که دردانشگاه پهلوی باجراسپرده شد ، توجه کامل به ارگانیسم وتشکیلات این دانشگاه بودکه با تهیه کادرآموزشی ، همراه بود دراین برنامه سازمان دانشگاه پهلوی بطورکامل مورد تجدید نظرقرارگرفت وبسیار چیزهاکه وجودنداشت وبی وجودآنها دانشگاه مفهوم پیدا نمیکرد ، برای دانشگاه پهلوی پیش‌بینی و فراهم شد وچیزهایی‌که بود ومخالف روح دانشگاه بود ، ازصحنه دانشگاه پهلوی طرد شد .

سازمان دانشگاه پهلوی ، روی چند پایه مؤثر قرارگرفت : بالابردن ارزش آموزشی دانشگاه پهلوی ، و توجه کامل باین نقش . در نظرگرفتن نقش دانشجو در دانشگاه وتوجه باین مطلب‌که بین دانشجو وشاگرددبستانی فرقاست . وبایدباومیدان فعالیت های اجتماعی ومسئولیت دراداره‌امورخودش دردانشگاه داده شود . وشیوه تدریس دردانشگاه پهلوی ، متناسب باروح تعلیم دانشگاهی باشد ، ودانشجو ، خودرابرای استاد یك دستیار مفید احساس‌کند، ودر شیوه تدریس به اصل دیالوگ ، توجه‌کامل شود ، وذوق تحقیق وتتبع را را باین طریق در دانشجو برانگیزند ، و نیز دانشجو را به فعالیت‌های دسته‌جمعی وکارهای فوق برنامه عادت‌دهند .

وسائل وامکانات رفاه وآسایش دانشجو ، در دانشگاه واوقات فراغت فراهم باشد ، جای مناسب برای خواب وامکان مناسب برای تغذیه درکنار محیط مساعد برای تحصیل دراختیار داشته باشد ، درکلاس درس‌وقت دانشجو هدر نرود واستاد برای تدریس باشد .

تکیه روی اصل تحقیق و تتبع ، در زمینه تمام رشته‌هایی‌که دانشگاه

تأسیس میکند . وتوجه باین اصل که تحقیق وتتبع به امکانات محیط واجتماعی که دانشگاه در آن هست بیفزاید و با محیطی که در آن بسر می برد پیوند داشته باشد.

تکیه روی تأمین شرایط لازم برای کادر دانشگاهی وخاصه آموزشی که باید بافراغ خاطر امر تدریس را عهده دار شوند . وتکیه روی برنامه‌های توسعه و گسترش مرتب وسالانه دانشگاه وطرح برنامه‌هایی که آینده دانشگاه پهلوی را با منویات شاهنشاه برای این سازمان عظیم علمی هماهنگ سازد .

در مورد تثبیت وضع استخدامی کادر آموزشی و تشخیص صلاحیت و عنوان تعلیماتی و ترغیب و تشویق استادان به امور تحقیقاتی آیین‌نامه‌های انتصابات وترفیعات کادر آموزشی تهیه شد . وبموازات آن مشکلات سابق، یك یك مرتفع شد واستادان ، دانشیاران واستادیاران ، مربیان وکمك‌مربیان موظف شدند بطور تمام وقت در دانشگاه پهلوی خدمت کنند و حق اشتغال به امور خارج دانشگاه نداشته باشند .

وبرای آنکه امر تحقیق وتتبع روی اصول استوار شود یکی‌ازشرایط ترفیع واضافه حقوق کادرآموزشی، پژوهش علمی وانتشاررساله‌های تحقیقی‌در مجلات معروف جهان قرار داده شد .

وسائل تحقیق در دانشگاه پهلوی از هرجهت فراهم‌آمد ولابراتوارها و آزمایشگاههای مجهز ونمونه در این دانشگاه ساخته شده است که اینك زبانزد است وبعضی از آزمایشگاههای دانشگاه پهلوی شهرت‌جهانی دارد . تنها در مورد بیمارستان سعدی که با ۷۵ تختخواب ووضع‌بسیار بد ونامناسب در اختیار دانشگاه پهلوی بود ، برنامه‌یی اجرا شد ،که امروز با چهارصد تخت یکی از بیمارستانهای نمونه ایران بشمار میرود ، واز نظر تجهیز وسائل علمی اعم از جراحی ، رادیولوژی و انواع وسائل و آزمایشگاهها مانندی برای آن نمیتوان شناخت .

همچنین دانشکده پزشکی دانشگاه ۲۵۰ تخت در بیمارستان نمازی و ۵۰ تخت در بیمارستان چشم پزشکی خلیلی بدست آورده است . واین گوشه‌ای از پیروزی بزرگی است که نصیب دانشکده پزشکی دانشگاه‌پهلوی شده است ونمونه‌یی ازپیشرفت است که نظیر آنرا هریك از رشته‌های‌دانشگاه پهلوی داشته اند . وهمه این پیشرفتها ، از مدیریت‌عالی برخوردار بوده‌است وبانظم وهم‌آهنگی خاص بدست آمده است .

پیروزیهای تحقیق در دانشگاه پهلوی

در مدت پنجسال که برای یك دانشگاه فرصتی کوتاه است دانشگاه پهلوی ، موفق شد چنان پایه‌یی برای امور دانشگاهی بگذارد که آثار شکفتگی در همه رشته‌های دانشگاهی ظاهر شود . وازآن جمله شکفتگی در امر تحقیق وتتبع علمی .

پیشرفت‌های دانشگاه پهلوی در زمینه تحقیق بسیار افتخار آمیز بوده طی این مدت دانشگاه پهلوی ۶۰۰ رساله تحقیقی به‌کنفرانس‌های بین‌المللی فرستاده بود . این رساله های تحقیقی را استادان دانشگاه و اهل فن در کادر خدمات دانشگاهی تهیه کرده‌اند و از طریق دانشگاه درکنفرانس‌های بین‌المللی طرح شده است .

در آزمایشگاه‌های فیزیك ، شیمی ، تاریخ طبیعی دانشگاه پهلوی که در نوع خود بی‌نظیر است مطالعات و تحقیقات بسیار پرارزشی انجام شده است ویا در دست انجام است .

درآزمایشگاه‌زمین‌شناسی،مطالعاتی‌ازلحاظ‌زمین‌شناسی‌قسمت‌های‌مختلف فارس‌بعمل‌آمده‌است‌که برای‌اکتشافات منابع‌تحت‌الارضی منطقه کمك بزرگی خواهدبود. درآزمایشگاه شیمی ، تحقیق در باره اثر وترکیبات‌چندگیاه در جریانست،یکی گیاهی‌است‌که در روستاهای فارس جوشانده آنرا به‌مارگزیده میخورانند وپاد زهر بسیار مؤثر وقوی است که مارگزیده را شفا میدهد . گیاه دیگر که درهند بدست میآید وجوشانده آنرا در مورد بیماریهای‌روانی تجویز میکنند واثرمحسوس در سلامت بیمار دارد .

درهمین زمینهٔ آزمایش دیگر دانشگاه پهلوی روی رنگهای گیاهی و یا باصطلاح ، طبیعی قالی است که اثر این آزمایش مستقیم نصیب بافندگان فارسی میشود و باقتصاد وترویج صنایع دستی کمك بسزا میکند .

قالی ازاقلام عمده صادرات فارس است . و درسالهای اخیر بعلت آنکه فرش‌های فارس رنك پس‌میدهد ، ورنگهای قالی ثابت نیست ، باشکست‌روبرو شده است .

دانشگاه‌پهلوی ، برای آنکه صادرات فرش فارس را ازشکت ونابودی نجات دهد اقدام به‌تحقیق کرد واز ۱۵ گیاه موجود درفارس۱۵ رنك ثابت پیداکرد واکنون سازمان برنامه برای پیاده‌کردن‌این تحقیق درسطح صنعتی مشغول مطالعه است .

درآزمایشگاه تاریخ طبیعی دانشکده علم وهنردانشگاه پهلوی تاکنون نمونه چهارهزار نوع حیوان مهره‌دار موجود درمنطقه فارس تهیه وخشك‌شده است ودر محفظه‌های مخصوص قراردارد . وهرسال نمونه‌هایی‌که بدست میآید با هواپیما به «بریتیش میوزیوم» فرستاده میشود تا با نوع وطبقه خود تطبیق داده و نام‌گذاری شود .

آزمایشگاه سنجش مقاومت مصالح ، خدمت‌بزرگی برای تعیین‌میزان استحکام مصالح ساختمانی منطقه انجام داده است ، وآزمایشگاههای دانشکده کشاورزی دنشگاه پهلوی با تعیین نوع خاك و محصولی‌که از انواع خاکها بدست میآید برای توسعه‌کشاورزی فارس‌کمك بسیار ارزنده‌کرده است .

در آزمایشگاه میکرب شناسی دانشکده،تحقیقات‌کامل برای شناخت میکرب‌ها وبعضی‌آنتی‌بیوتیك‌ها انجام می‌گیرد .

درین‌آزمایشگاه از جمله تعداد زیادی‌آزمایش برای مراجعان انجام میگیردکه صدی نودآنها مربوط به‌بیمارستان سعدی ودانشکده پزشکی است و رایگان انجام میشود . و از مراجعان خارج نیز وجه بس اندك دریافت میشود . این نمونه اندك از مجموعه کوششهای وسیع تحقیق در دانشگاه پهلوی است .

دانشجو و دانشگاه

دانشگاه پهلوی ، برای ایجاد رابطه منطقی میان دانشجو و محیط دانشگاه وقبول مسئولیت‌هایی در جهت فراهم‌آوردن‌آسایش وراحت دانشجو یك وضع استثنائی بوجود آورد . وضعی که باید به آن با نظر یك سرمشق نگاه کرد .

آقای‌اسدالله علم ، ومعاون ایشان‌آقای امیرمتقی‌بارافت ومهربانی‌خاص، همیشه در مقام حل مشکلات دانشجو بوده‌اند وباین مطلب توجه داشته‌اندکه دستگاه اداری دانشگاه غیر از فراهم آوردن‌کلاس درس و استاد ، در قبال دانشجو ، وظیفه خطیردیگری‌نیزداردکه به‌امر تربیت‌اجتماعی جوانان مربوط میشود و از یك اصل قدیم نیز مایه میگیردکه تا حد ممکن ، مسائل مربوط بزندگی ومعیشت دانشجو تحت مراقبت وحمایت دانشگاه‌باشدتاازنظر روانی، اندیشه ومحیط دانشجو درتصرف‌تحصیل وتحقیق بماند .

درطول‌این پنجسال پیوسته در اتاق رئیس‌ومعاون ریاست‌دانشگاه‌پهلوی بروی دانشجویان بازبوده است وآنهابی‌حاجب ودربان توانسته‌اند باتاق‌رئیس ومعاون ریاست دانشگاه بروندومشکلات‌خودرا درمیان‌بگذارند . وباخرسندی وشادمانی‌گشوده شدن‌گره مشکل ازنزدآنها بازگردند .

مهربانی ، مردم داری ، یکرنگی وروح فروتنی و خودمانی شدن با دانشجوکه در طول خدمت خویش ، آقای متقی نشان داده ، دانشجویان را یکسر مفتون‌ایشان ساخته است . واین علایق وپیوندهای الفت طوری مستحکم است که اکنون که آقای علم قصد دارند از ریاست دانشگاه پهلوی بروند . وآقای امیر متقی نیز استعفاکرده‌اند ، دانشجویان وکادر آموزشی و اداری

دانشگاه پهلوی بشدت احساس تاثر میکنند واین احساس را در چهره یکا یك آنان میتوان‌دید. ومیتوان حالت تفکر نسبت به‌آینده را درآنها تشخیص داد.

برداشت‌کلی ، در مدیریت دانشگاه پهلوی این بوده است‌که دانشجو را چون فرزندی موضوع‌کار خویش بشناسند وبر این اساس ، در دانشگاه پهلوی ، کارهای بزرگ انجام‌گرفته است. توجه به‌نسبت افزایش دانشجویان در دانشگاه وفراهم آمدن وسائل تحصیل وآسایش آنها . توجه باینکه هزینه زندگی و تحصیل‌در دانشگاه پهلوی ، با درآمد حد متوسط خانواده‌هاوپایین از آن نیز تناسب داشته باشد ، تهیه خوابگاه برای دانشجویان شهرستانی ، تاسیس « سلف‌سرویس » برای تهیه غذای مناسب وکافی وسالم با بهایی‌که از قدرت خرید دانشجو بیشتر نباشد ، جزو برنامه‌های با ارزش دانشگاه پهلوی بوده است ، وامکان داده است‌که دانشگاه از حد یك مؤسسه آموزشی خشك تاحدیك‌کانون‌گرم اجتماعی وخانوادگی ، که‌اعتماد دانشجو رابرمی‌انگیزد، ارتقاء یابد وبا هم این هردو لازمه‌کار را تلفیق دهد . برهمین منوال ، به جنبه‌های روانی و پرورش روح و ذوق دانشجویـان توجه لازم شده است . انجمن‌ها وکمیسیونهای فعال دانشجویی ، طرزکار اجتماعی ، و پرورش ذوق دانشجویان را درزمینه‌های‌فوق‌برنامه هدایت‌کرده‌اند ومحیط دانشگاه پهلوی از طریق فعالیت‌های اجتماعی ، وخدمات وذوق‌آزمایی‌ها ، نیز در پرورش‌و تربیت نسل روشنفکرکشور ، اثر مهم بجاگذاشته است .

یك نمونه این کوشش ها که به ثمر رسیده است ، فعالیت‌گروه‌های انترنی دانشکده پزشکی است که نشریه‌یی نیز دارند . گروه های هنری دانشگاه پهلوی ، طی برنامه‌های‌کشوری دانشگاه‌ها پیوسته شاخص بوده‌اند . ودرهمه زمینه‌ها ، ذوق پرورش یافته واجتماعی خود را ظاهرکرده‌اند .

این برنامه‌ها زیر نظر مستقیم معاون ریاست دانشگاه انجام شده‌است.

برای آنکه‌نموداری از تعداد دانشجویان دانشگاه پهلوی بدست‌باشد، تعداد دانشجویان دانشگاه را طی این پنجسال ، بررسی میکنیم:

در سال نخستین تأسیس دانشگاه پهلوی ۲۷۳ دانشجوگرفته است‌که از جمع آنها ۳۱ دانشجوی دختر و۲۴۲ دانشجوی پسر بوده‌اند .

در سال تحصیلی ۴۲ تعداد دانشجویان دانشکده به ۵۹۸ نفر افزایش

یافته است که ۵۱۷ نفر پسر و ۸۱ نفر دختر دانشجو بوده‌اند ، ودر سال تحصیلی ۴۳ ـ تعداد دانشجویان به۹۱۴ نفر میرسد که تعداد دانشجوی‌دختر ۱۱۶ ودانشجوی پسر ۶۹۸ نفر بوده است .

درسال تحصیلی ۴۴ تا ۴۵دانشجویان‌دانشگاه ۹۶۸ نفر بالغ میشوند وپسران ۸۲۵ ودختران۱۴۳نفرودرسال تحصیلی۴۵و۴۶ رقم کل دانشجویان به ۱۳۵۰ نفر میرسدوپسران ۱۱۵۶ ودختران ۱۹۴ نفر.

ودر سال تحصیلی ۴۶ ـ ۴۷ رقم مجموع دانشجویـا به ۱۷۱۹ نفر بالغ میشود باین نسبت ۱۵۰۱ دانشجوی پسر و ۲۱۸ دانشجوی دختر.

اکنون ، دانشگاه پهلوی شیراز با زیر بنای استوار وبس محکمی که برای آن ساخته شده است ، درآستانه پیشرفت های بس بزرگترقراردارد.

و حالت کلی تفکر بآینده ، که در چهره دانشجویان دانشگاه پهلوی بخوبی آشکار است ، باین مطلب مربوط است که آیا پیشرفت های گذشته ، درآینده نیز با همین استحکام ادامه خواهد یافت ؟

وطبیعی است با پایه گذاری استوار گذشته ، آینده نیز باید وفق مراد باشد .

دانشجو و استاد مشاور

بحث از دانشجو، دردانشگاه پهلوی، بعلت اقدامات وسیع و برنامه‌های بسیار روشن که طی ۵ سال اخیر باجرا گذاشته شده است ، ادامه یافت . دراین مورد دانشگاه پهلوی برنامه‌های بسیاروسیع طرح کرده‌است که‌هریك درجای خود برای سایر سازمان‌های دانشگاهی سرمشقی است که اجرای اصل انقلاب آموزشی را مقدور میسازد .

در دانشگاه پهلوی به ترتیب مدار آموزش ، بر روابط منطقی بین استاد ودانشجو قرارگرفته است وچند سال است اجرا میشود ونحوه‌اجرای آن که باموفقیت کامل توام بوده سرمشقی فراگرفتنی برای دیگران است .

در دانشگاه پهلوی دانشجویان هر رشته در دانشکده‌ها به گروههای چند نفری تقسیم شده‌اند وبرای هرگروه یك نفر از استادان و مربیان کادر آموزشی بنام «استاد مشاور» تعیین شده است ، دانشجو بی‌هیچ محدودیت در مسائل خود اعم از درسی ، دانشگاهی ، گرفتاری های خانوادگی و مالی صمیمانه ودوستانه بااستاد مشاور بحث میکند ، وبرای گشودن گره مشکلات خود ، حتی در ساعات غیراداری به استاد مراجعه میکند .

استادان مشاور ازکادر تمام‌وقت دانشگاه انتخاب شده‌اند وتامقدورشان هست مشکلات دانشجویان را حل و فصل میکنند ، و اگر نتوانستند خودشان گره مشکل را بگشایند ، از معاون ریاست دانشگاه ، کمك میخواهند .

برای حل مشکلات‌مالی دانشجویان در دانشگاه پهلوی این‌شیوه اتخاذ شده است‌که بدانشجویانی‌که به‌کمك هزینه تحصیلی احتیاج دارند ، کارهای

دانشگاهی ارجاع میشود . و میزان شهریه سالانه هر دانشجو بـا توجه به توانایی مالی وی تعیین میشود ودر این موارد ، ونیز در مورد نیازمندیهای دیگر دانشجو ، از نظر خوابگاه و محل اقامت ، وسـایر وسائل رفـاه استاد مشاور هست که مطالعه واظهار نظرمیکند .

نوع کارهایی که در دانشگاه پهلوی به دانشجویان نیازمند کمك هزینه تحصیلی ارجاع میشود ازین قرارست : کار در آزمایشگاهها ، کتابخانهها ، وسایر مؤسسات آموزشی ، که به بنیه عملی آنان نیز کمك میکند .

از نظر انتخاب نحوه کمك ، باید بخاطر داشت ، دانشگـاه پهلـوی عالیترین شیوه را انتخاب کرده است ، شیوه‌یی که حیثیت و شخصیت دانشجو را حفظ میکند ، وباو شخصیت مضاعف میدهد .

در جوار این نوع پیوند بین دانشجو با استاد و دانشگاه برنامه‌های وسیع دیگر نیز در تقویت روح فعالیت اجتماعی دانشجو باجرا گذاشته شده است . دانشجویان این سلسله امور دانشگاهی را که مربوط بخود آنهاست بطور مستقیم اداره میکنند :

تهیه نشریه‌های مفید دانشجویی - تهیه وتنظیم برنامه رادیویی دانشجویان - اداره مستقیم تأسیسات دانشجویی ازقبیل رستوران، کمیته‌های ورزشی و کمیته‌های هنری ودرین برنامه ها کـه اجرا میکنند مـربیان کار آزموده و علاقه‌مند فعالیتهای دانشجویان را زیر نظر دارند وهدایت میکنند .

حاصل این شرایط وامکانات آنست که طی پنجسال اخیر دانشجویان دانشگاه پهلوی ورزش و فعالیت ورزشی را بصورت یکی از واحدهای درسی پذیرفته اند و برحسب علاقه در رشته‌های گوناگون ورزش: فوتبال ، والیبال، تنیس، شنا، کشتی، اسکریم ، بسکتبال، ژیمناستیك از مربیان ورزیده تعلیم میگیرند ودر مسابقه‌های کشوری امتیازهای برجسته نصیب آنها شده است .

در رشته‌های هنری نیز دانشجویان دانشگاه پهلوی ، خارج ازبرنامه به تشکیل گروه هایی پرداخته انـد وتـربیت کافی در هـر زمینه دیده اند ، وهنرنمایی‌های آنها در تاتر ، ارکسترملی ، ارکسترجاز ، آوازکر ، مکرر مورد عنایت خاص شاهنشاه قرارگرفته است .

برای تأمین خوابگاه و محل اقامت دانشجویان که اغلب غیر محلی هستند ، تاسال پیش دانشگاه ساختمانهایی را اجاره‌کرده بود ولی امسال ۱۲ دستگاه خوابگاه‌باتجهیزات کامل وکافی برای هزار دانشجوساخته شده است ، اتاقها یك‌نفری‌است ، واکثر دانشجویان غیربومی در این خوابگاه‌ها پذیرفته می شوند .

برای تأمین غذای‌دانشجویان رستوران سلف سرویس درست شده است که تاسال پیش هر وعده هزار دانشجو را ناهار وشام میداد . وامسال سلف سرویس بزرگ دانشگاه درکوی دانشجویان آماده بهره برداری میشود ، و همه دانشجویان میتوانند از رستوران‌های دانشگاه استفاده کنند و دانشگاه یك‌سوم بهای مواد غذایی را به رستوران کمك میکند تا دانشجویان به‌بهای ارزان بتوانند از غذای رستوران استفاده کنند.

برنامه‌آموزش نظامی حین‌تحصیل دانشجویان، وگذراندن‌آزمایش‌های رانندگی ، وآشنائی‌به‌خدمات اولیه زندگی ازقبیل تعمیرات جزئی‌اتومبیل، سیم‌کشی برق ونظایرآن برنامه‌هایی است‌که برای دانشجویان طرح شده‌است وبااستقبال‌آنها روبرو شده است .

ودانشجو ، در دانشگاه پهلوی از چنان امکاناتی برخوردارست‌که در تمام مدت روز و شب سرگرمی‌های مفید وسالم دارد و وقت خالی برای او باقی نمیماند .

همانطورکه یادآوری شد ، برنامه‌امورغیرآموزشی دانشجویان‌زیرنظر مستقیم‌آقای امیرمتقی‌قرارداشته وایشان‌طرحی‌تهیه‌کرده‌اندکه ازامسال، امور غیرآموزشی دانشجواعم ازبررسی شهریه ، اعطای‌بورس‌تحصیلی ،کمك هزینه تحصیلی ، امورخوابگاهها ، اموررستوران ، تربیت‌بدنی‌وورزش ، گردش‌های علمی ، امور هنری وبطورکلی‌هرمسأله مربوط بدانشجویان هر دانشکده در همان دانشکده متمرکزشده‌است ودرهردانشکده یك‌استادآشنا به‌اموردانشجویی بنام «رئیس سازمان امورغیر آموزشی دانشجویان» باهمکاری رئیس دانشکده واستادان مشاور این امور را اداره وسرپرستی میکند .

دیداری‌ازآنچه مورد بحث واقع شد ، بخوبی‌نشان میدهدکه شاهنشاه

چگونه به مسائل مربوط به‌جوانان و دانشجویان ، بذل توجه داشته‌اند ، و آقای علم ، که مستقیم و بیواسطه نیات‌شاهنشاه را درك کرده‌اند ، موفق‌شده‌اند این نیات را ، در سطح دانشگاه پهلوی ، وسیله همکاران شایسته خویش پیاده کنند .

تأسیسات بزرگ و مجهز

هنگـامی که از دانشگـاه پهلـوی و پیشرفت های پنجساله آن سخن میرود باید بخاطر سپرد که این پیشرفتها ، مستطرف و همه جانبه است . دانشگاه پهلوی شیراز ، دوران شکفتگی خود را ، بر اثر مدیریت در حد کمـال ، همه جانبه و وسیع آغاز کرد . و آنچه در زمینه محتوی پیشرفت نصیب این دانشگاه شده ، در زمینه ساختمان وبنیاد نیز بوده است ، تأسیس دانشکده تازه مهندسی ، و تأسیس رشته‌های بسیار تازه و نودر زمینه علوم، با مدیریت و پایه گذاری اصل تازه در روابط دانشجو با دانشگاه و استاد، همراه بوده‌است ، واین هردو برداشت دقیق‌راه تکمیل‌وتوسعه بنیاددانشگاه، همراهی کرده است .

پیش از آنکه به بحث وسیع ، در باره پایه های استواری که بـرای آینده دانشگاه پهلوی طی ۵ سال اخیر گذاشته شده ، بپردازیم ، به بازدید برنامه های ساختمانی که جوابگوی حوائج دانشگاه بوده ، میرویم .

دانشگاه پهلوی ، بعلت کمی جا ، در سال اول ، وضع درهمی داشت که قابل تصور نیست . دانشکده ادبیات و علوم دارای یك ساختمان بود که چندکلاس درس داشت . و آزمایشگاه های رشته علوم دانشکده در چند اتاق در قسمت شرقی دانشکده پزشکی بود .

در دومین سال ، که آغاز نوشدن دانشگاه وشروع دوران ریاست‌آقای علم بر دانشگاه پهلوی بود ، با افزایش تعداد دانشجویان آزمایشگاه علوم گنجایش این عده تازه را نداشت و باید آزمایشگاه توسعه مییافت ، و دانشکده پزشکی نیز که مشمول این توسعه بود ، به ساختمانی

که در اختیار دانشکده ادبیات و علوم گذاشته بود ، کمال نیاز را داشت .

باشگاه لاینز شیراز ساختمانی در اراضی مقابل دانشکده علوم دردست بناداشت ، قرار دادی با این باشگاه بسته شد و آن ساختمان با ۳۶ میلیون ریال تکمیل شد و برای آزمایشگاه‌های فیزیك ، شیمی و بیولوژی اختصاص یافت و۱۵ میلیون ریال نیز بمصرف تجهیز آزمایشگاه‌ها رسید و هنگامی که پایان یافت دانشگاه پهلوی دارای چنان سری آزمایشگاهها شده بود که در کشورهای اروپائی نیز کمتر نظیران پیدا میشد .

در جوار ساختمان رفیع آزمایشگاه‌ها ، ساختمان کتابخانه دانشگاه آغاز شد . و این کتابخانه در حال حاضر جوابگوی دانشجویان هست .

برای دانشکده ادبیات و علوم نیز تالاری بزرك و بسیار زیبا ساخته شد که گنجایش ۴۸۰ نفر جمعیت رادارد . دیوارهای فرو ریخته ساختمان قدیم دانشکده ادبیات و علوم تجدید بناشد . وساختمان دفترهای استادان دانشکده ادبیات و علوم با سی اتاق تکمیل شد ومورد استفاد قرار گرفت .

در قسمت آزمایشگاه‌ها ساختمان بخش زمین شناسی نیز در طول سال ۴۶ تکمیل وتجهیز شده و این بخش امروزیکی از مجهز ترین آزمایشگاهها درکشور بشمار میرود . برای بخش شیمی انبار مخصوص نگاهداری داروهای شیمیائی ساخته شده است .

نیروی برق مصرفی آزمایشگاهها وکلاس‌ها تقویت شده است . واسباب و تجهیزات فنی برای تکمیل وسائل آزمایشگاهها تهیه شده است یکدستگاه ساختمان در مرودشت بناشده است که دانشجویان رشته عمران ملی ، همزمان دروس نظری فعالیت عملی در سطح روستا داشته باشند.

وازسال ۴۳ تا امروز بااین توسعه تأسیسات وآزمایشگاه‌ها ، دانشکده ادبیات وعلوم برای آموزش ۳ هزار دانشجو آمادگی کامل یافته است.

بهمین ترتیب دانشکده پزشکی نیز طی این مدت، پیوسته تکمیل شده است وبر وسعت ساختمانهای آن وتجهیز ساختمان‌ها افزوده شده است.

نخستین هدف درین گسترش آن بوده است که آزمایشگاه‌های علوم اساسی ازگنجایش ۲۵۰ دانشجو تا قبول ۶۰۰ دانشجو پیش برود . و آزمایشگاه‌ها

وبخش‌ها که دچار کمبود تأسیسات مخصوص آزمایشگاهی بود ، با وسائل و تأسیسات مدرن مجهزشود . وباین ترتیب برنامه‌یی که اجرا شده‌است ، ازین قرارست :

تغییرات اساسی در ساختمان دانشکده و ایجاد تأسیسات مخصوص آزمایشگاهی دربخش‌های اساسی. تجهیزآزمایشگاه‌های پاتولوژی وکلینیکال پاتولوژی به تأسیسات وسردخانه مخصوص.

ساختمان بخش پزشکی هسته‌یی ، تکمیل و تجهیز آمفی‌تآتر دانشکده پزشکی ، که بصورت‌ویرانه درآمده بود . نصب دستگاه تهویه مطبوع برای آمفی‌تآتر وکتابخانه .

ساختمان جای مخصوص نگاهداری حیوانات‌آموزشی وآزمایشگاهی و نصب دستگاه تهویه مطبوع ، وخرید وتکمیل وسائل آزمایشگاهی وفنی برای دانشکده ، ودانشکده‌پزشکی بااین پایه‌گذاری اساسی‌قادراست ۶۰۰ دانشجو را بپذیرد .

بنیاد دانشکده مهندسی در سال ۱۳۴۳ که ابتدا ساختمان آموزشگاه نابینایان برای‌آن خریداری شد ، واین ساختمان تکمیل‌شد .

و اراضی مقابل‌آن خریده‌شد وآزمایشگاهها وکارگاه‌های مورداحتیاج برای‌آن ساخته‌شد . وساختمان آزمایشگاه‌ها وکارگاه‌ها ، زیر نظر مهندسان کارشناس آغازشد وامسال مورد استفاده واقع میشود، دانشکده مهندسی‌قدرت قبول ۴۰۰ دانشجو را دارد .

دانشکده‌کشاورزی در محل اجاره‌یی قرار دارد،واز سال پیش ، بنای دبیرخانه وکلاس‌ها ودو دستگاه ساختمان برای‌آزمایشگاه درباجگاه‌آغازشده است. یکدستگاه خوابگاه مجهز ۷۸ نفری نیزپیش از این‌آماده شده است .

ساختمان کتابخانه ، کارگاه ماشین آلات ، گلخانه ، فروشگاه، کوی استادان ، استخر، جای حیوانات‌آزمایشگاه وساختمانها ومؤسسات مورد نیاز دانشکده‌آغاز شده است وتاسال‌نو تمام‌آن مورد استفاده قرارمیگیرد. وبرای این منظور تجهیزات فنی وماشین‌آلات‌کشاورزی‌کامل خریداری شده است .

طرحهای نوسازی

از کارهای بسیار مهم دانشگاه پهلوی که آبرو و اعتباری به شهر شیراز داده است ، یکی طرح نوسازی و تجدید بیمارستان سعدی است این بیمارستان که در سال ۴۳ با وضع بس نا مناسب اداره میشد و باسم دارای ۷۵ تختخواب بود ، وبود و نبودش در وضع بهداشت شیراز اثر نداشت ، از روزی که در همان سال به دانشگاه پهلوی واگذار شد ، یکسر سر نوشتش تغییر کرد ، و در محوطه بیمارستان سعدی به نوسازی وسیع اقدام شد . بجای ساختمان بخش‌های قدیمی بیمارستان که باخشت و آجر وگل بناشده بود ، و هر لحظه بیم ویرانی آن میرفت ، یك بیمارستان مدرن ساخته شد که گنجایش ۳۰۰ تختخواب داشت . ودر شمال محوطه بیمارستان ساختمان بخش کودك آغاز شد و به پایان رسید که ۵۰ تختخواب دارد . و در کنار آن سالن کنفرانس (بنام تالار تاجگذاری) قرار گرفته است. ولوازم‌ووسائل مخصوص وکامل برای بیمارستان تهیه شده است که آنرا درمیان‌بیمارستان‌های کشور ممتاز کرده است . وساختمان «بانك‌خون» بیمارستان تکمیل و مجهز شد . و نیروی برق بیمارستان تقویت شد . و امروز ، از بیمارستان سعدی هم دانشجویان دانشگاه پهلوی برای تجربه وآموزش عملی‌بحدکمال بهرمند میشوند ، هم این بیمارستان به نیازمندیهای مردم شیراز و فارس ، در حد اعلی جواب میگوید .

برنامه تأسیس رستوران برای دانشجویان ، که اغلب‌غیربومی هستند، جزو برنامه‌هایی است‌که در سالهای ۴۳ ـ ۴۴ باجرا گذاشته شده است ، این برنامه در محل باشگاه دانشگاه سابق شیراز و با تغییر کلی و اساسی

محل باشگاه پیاده شد وسلف سرویس بسیار مجهز وآبرومند دانشگاه پهلوی برای‌دانشجویان بوجودآمد . وساختمان‌خوابگاه‌های مجهز برای‌دانشجویان، درچهاردستگاه بزرك نیز ازسال ۴۴ دراراضی مشرف به باغ ارم‌آغاز شد و یکدستگاه نیز دراراضی باجگاه ساخته شد .

همچنین برنامه‌ساختمان ۸ دستگاه‌خوابگاه ، سلف‌سرویس ۷۰۰ نفری، تالارکنفرانس، ژیمنازسرپوشیده‌ورزش ، مسجد ، استخرسرپوشیده ، زمین‌های فوتبال و دو ، استخر درهوای آزاد و محوطه سازی محدوده دانشگاه‌پهلوی دردست ساختمان است ، واجرای این برنامه به دانشگاه پهلوی امکان میدهد که دارای مجهزترین‌کوی دانشجویان ، باهزار اطاق یکنفره مجهز به‌کلیه حوائج دانشجویی باشد .

این وسعت‌برنامه تامین رفاه دانشجوکه دانشگاه پهلوی باجراگذاشته است بحق برای‌کسانی‌که کشورهای دیگر را دیده‌اند ، قابل اعتراف است که نظیر آن در سراسرکشورهای خاورمیانه و حتی در خیلی از کشورهای اروپا وجود ندارد .

درجوار این برنامه‌های اساسی نوسازی ، یك سلسله اقدامات‌دیگرنیز انجام گرفته است . پشت بیمارستان سعدی ، یك دستگاه انبار مجهز برای دانشگاه ساخته شده است . پیش ازین دانشگاه انبارمناسبی نداشت‌که اموال خود را نگهداری‌کند .

نیز یك ساختمان برای مرکز تلفن دانشگاه پهلوی ساخته شده‌است و دستگاه تلفن مرکزی از۲۰۰ شماره به ۴۰۰ شماره تبدیل شده است .

باغ ارم تعمیراساسی شده است ودرآن تغییرات عمده داده شده تابرای استفاده باشگاه دانشگاه پهلوی آماده باشد ، و خیابان باغ ارم بطورمستقیم ادامه یافته است .

تپه‌های مشرف برباغ ارم دراراضی محدوده دانشگاه پهلوی نیزجنگل کاری شده است ، وکلیه اراضی واقع در محدوده دانشگاه بزرگ ، که باید طرح « تخت جمشید علمی » درآن پیاده شود ، خریداری شده است و به دانشگاه پهلوی تعلق‌دارد ، درعین حال دانشگاه پهلوی ، برنامه‌های‌نوسازی

خود را در سالهای ۴۷ و ۴۸ نیز تهیه‌کرده است که اعتبار آن از طرف سازمان برنامه تعهد شده است ، این‌برنامه‌ها ، با اعتبار تأمین شده ، قلمرو فعالیت نوسازی دانشگاه پهلوی را تا دوسال آینده ، مشخص میسازد ، واثر انکار ناپذیر مدیریت و تلاش پنجسال گذشته را در پیشرفت کارهای آینده نشان میدهد .

بنیاد تخت جمشید علمی

بزرگترین خاطره که از پنجسال تلاش وکوشش آقای علم و همکاران ایشان در دانشگاه پهلوی بیادگار میماند ، بنیادگذاری «تخت‌جمشیدعلمی» در شیراز است. درباره این بنیاد عظیم ، چندبار در مطبوعات بحث شده‌است اما باید به شیراز رفت و در دانشگاه پهلوی با پایه‌هایی‌که برای «تخت جمشید علمی» گذاشته شده ، آشنا شد ، و از نزدیك آنچه را انجام گرفته است ، وآنچه را در برنامه‌یی است که باید انجام بگیرد ، دید . تا درك عظمت‌کاری را که آغاز شده است ، میسر باشد.

شاهنشاه ، که پیوسته به‌عظمت دیرین ایران ، وتجدیدآن ، نظردارند، ریشه‌های عظمت ملی را ، درعصر ما ، در بنیانهای علمی وفرهنگی‌شناخته‌اند چنین است که ، در میان جهان پرآشوب معاصر ، هم به احیاء ، دانش و بینش در سطح ملی برای ملت خویش فرمان دادند وهم برای محو فقر و بیسوادی وبیماری ، درسطح بین‌المللی ، همکاری جهانی را توصیه فرمودند.

این وسعت اندیشه ، طبیعی است اگر پایه عظمت ایران آینده را بر گسترش وتعالی سطح دانش ، قرار دهد ، وازآنجاکه معیار عظمت،درتاریخ ما ، وتمدن باستانی‌کشور وملت ماست ، واین معیار قبول جهانی دارد ، و بعد از دوهزاروپانصد سال‌که هنوز بنیاد با عظمت تخت جمشید ، برپاست ، دیدگان واندیشه زائران جهان را خیره میسازد . هنگامی که درکشور ما برنامه‌هایی با عظمت جهانی باجراگذاشته میشود ، مقیاس سنجش آنهامقیاس سنجش ایرانی و عظمت‌هایی‌که در طول تاریخ آفریده است ، خواهدبود . بنیاد «تخت‌جمشیدعلمی» که یادگاری‌است ، در جوار تخت‌جمشید تاریخی ،

قرنهای دراز برپا میماند ، و یادآور عظمتی است که بار دیگر بنیاد آنرا اندیشه جهانی وتاریخی شاهنشاه آریامهر ، در بیست‌وپنجمین قرن بنیاد شاهنشاهی ایران گذاشته است واین اندیشه‌را ، دست‌های خدمتگزارشاهنشاه، درحدی که عظمت آنرا درك کرده بودند ، پیاده کرده‌اند.

تخت‌جمشید علمی ، چنین بنایی‌است ، با شکوه و عظمتی تجدید شده شکوه‌عظمت پر افتخار عصر هخامنشی . طی مدت کوتاهی که ازپیاده کردن طرح «تخت‌جمشیدعلمی» میگذرد ، شالوده‌کار ازهر جهت ریخته شده است. این بنای عظیم وپرشکوه در مساحتی بوسعت ۵ میلیون مترمربع ساخته‌میشود. اراضی محدود دانشگاه بزرگ پهلوی ، تهیه ودیوارکشی‌شده است . وتپه‌های مشرف باین‌کانون عظیم یا شهر دانش ، جنگلکاری‌شده‌است وظرف‌مدت کوتاه هشت ماه ، درآن ۱۲۰۰ خوابگاه برای دانشجویان ساخته شده است . وکار ساختمان این بنیاد بیمانند ، که در آینده یکی از منابع تاریخ کشور ما بشمار خواهد آمد ، باسرعت ودقت ادامه دارد . در بنیاد «تخت‌جمشیدعلمی» که میراث تمدن‌تخت‌جمشید تاریخی را حراست خواهدکرد،اسلوب معماری هنر اصیل ایرانی بکار بسته شده است وهراندازه تخت جمشید تاریخی،عظمت وقدرت پایه‌گذاران شاهنشاهی ایران را حفظ‌کرده است وبخاطر میآورد، تخت‌جمشید علمی نیز سند وشاهد بزرگ رنسانس و تجدید عظمت عصرکهن در روزگار ما برای آیندگان خواهد بود ، ما تاریخ اروپا را بعد از دوران تاریك قرون وسطی با عصر رنسانس ازگذشته جدا میکنیم ، دوران شاهنشاهی خاندان پهلوی ، بعد از انقلاب مشروطه ، آغاز رنسانس ، در ایران ، ونوشدن همه پایه‌های عظمت‌کهن‌کشور بشماراست واین‌دوران‌اکنون درکار شکفتگی بیمانندخویش‌است. وآنچه درین عصر بنامیشود همه‌از عظمت وشکوه اندیشه رهبر ملت ایران برای آیندگان سخن خواهد گفت . وبنیاد تخت جمشیدعلمی ، در راس آنها قرار دارد. وافتخار اجرای این‌نیت عالی شاهانه را آقای علم در دوران پنجساله تجدید و پایه‌گذاری دانشگاه‌پهلوی کسب کرده‌اند.

حتی پیش از آنکه ساختمان بنیاد علمی تخت جمشید یا دانشگاه بزرگ پهلوی پایان یابد ، دانشگاه پهلوی طی پنجسال‌گذشته موفق شده‌است

چهره شیراز را تغییر دهد . شیراز از گذشته دور بـه « دارالعلم » مشهور بود ، همانطورکه پاره‌یی شهرها القاب دارالعباده و دارالخلافه داشتند ، اما در یك دوران تـاریك این دارالعلم بـا آن سوابق درخشان کـه در دامن خویش پایه‌گذاران‌علم وحکمت پرورانده بود ، چون قطب‌الدین وملاصدرا، وخداوندان سخن چون سعدی وحافظ ، بـه پایگاه فئودالیسم تبدیل شد . وتا انقلاب سفید ریشه فئودالیسم را نابودکرد ، وضع بر همین منوال باقی‌بود. بعد از سقوط فئودالیسم دانشگاه‌پهلوی، که تجسم نیات شاهنشاه برای گسترش وتعمیم دانش درسطح ملی ومملکتی بود ، نضج‌پیداکرد. وآقای علم ، مأمور ریاست این‌دانشگاه شدند، وتحولی‌که بایدآغازشد .

وشیرازکه روزگار قدیم «دارالعلم» بود ، درعصر درخشان پهلوی‌باز «شهر دانشگاهی» شد . امروز شیراز از نظر اجتماعی واقتصادی ، بادانشگاه پهلوی پیوندهای استوار دارد . درهر نقطه شیراز یك بنیاد دانشگاهی‌بچشم میخورد ، حتی در دور افتاده‌تـرین نقطه شهر «درمانگاه» برای کمك بـه ساکنان محله دباغخانه ساخته است .

از نظراقتصادی ، سالی۷۵ میلیون تومان خرج‌مصارف دانشگاه پهلوی میشود. که محل خرج‌آن شهر شیراز است . وپیداست کـه این رقم چه اثر روی زندگی عمومی وروی گردش‌کار اصناف وداد وستد درشیراز دارد .

این برداشت ووسعت امروزی‌کار دانشگاه پهلوی است . وبابنیادی‌که گذاشته شده است در آینده بسیار نزدیك دانشگاه بزرگ پهلوی کـه آغاز بکار خواهد کرد پیوندی بسیار وسیعتر با زندگی اجتماعی واقتصادی شیراز دارد. وبه‌شیراز بطور اساسی چهره‌یی خواهد بخشید که بـا چهره امروزی قابل قیاس نیست . ودر این تحول ودگرگونی آقای علم ، که مجری نیات شاهانه ، درپایه‌گذاری بنیاد «تخت جمشیدعلمی» بوده‌اند ، وآقای امیرمتقی که باکوشش مستمر طرح‌های این‌بنیاد را در اسرع وقت پیاده‌کرده، بگردن شیراز حق‌دارند.

نقش دانشگاه درخدمات عمومی

حالا که بحث از دانشگاه پهلوی است ، دریغ‌است ، اثر مستقیم این دانشگاه را در جامعه طی دوران پنجساله آن که دوران پایه گذاری یك سازمان عظیم علمی است ، از نظردور نگهداریم .

دانشگاه پهلوی طی این مدت ، مؤسسه زنده وفعال بوده است ، ودر همه زمینه‌هائی‌که نشان تحرك ولازمه وجود مؤسسات بزرگ علمی است ، و بزندگی اجتماعی باز میگردد ، بی استثناء فعالیت‌های چشمگیر ونمونه‌داشته است . واصل را در اغلب موارد برهمکاریهای وسیع مشترك گذاشته است .

نخستین فعالیت در زمینه خدمات عمومی ، تأسیس انستیتو آسیائی بود . این انستیتو بنا بدستور شاهنشاه در دانشگاه پهلوی تأسیس شدوهدف اصلی آن مطالعه و تحقیق در فرهنگ و تمدن ایران باستان و شناساندن بیشتر آثار هنری وفرهنگی این مهد کهنسال تاریخ و تمدن ونیز نشر نتایج پژوهش و تحقیق ایرانشناسان است . و از این طریق دانشگاه پهلوی وظیفه مهم آشنا ساختن ملل جهان را به سهم بزرگ تمدن قدیم ایران در پیشرفت و پایه‌گذاری تمدن امروز جهان عهده‌دار شده است .

ریاست عالیه‌این مؤسسه‌را ، بعلت اهمیت خاص وظیفه‌یی‌که‌بعهده‌دارد، علیاحضرت شهبانو پذیرفته‌اند و پیشرفت برنامه‌های انستیتو ، رهین‌عنایات ویاوریهای مادی ومعنوی علیاحضرت میباشد وکنگره ایرانشناسان که چندی پیش در تهران وشیراز برپاشد یکی از کارهای این انستیتو بشمار میرود .

دانشگاه پهلوی ، برنامه های انقلاب اجتماعی ایران را عمیق درك کرده است و خود را با این برنامه‌ها هماهنگ ساخته است ، وبا بینش‌کامل دراجرای هدف‌های انقلاب اجتماعی ایران ، سهم خود را بعهده گرفته‌است.

تأسیس بخش آموزشی مهمی که در آن دانشجویان ، برای خدمات اصلی وعمومی عالی درسطح روستاها پرورش مییابند ، ازین مقوله است . ودانشگاه پهلوی توانسته است دراجرای قراردادی که با وزارت اصلاحات ارضی منعقد کرده . عدیی ازجوانان ایرانی رابرای خدمت درسطح روستاها واجرای صحیح برنامه‌های انقلاب سفیدشاه وملت تربیت کندوآماده سازداین جوانان دراجرای برنامه‌های نوسازی روستائی وپایه گذاری اقتصاد نوروستا نقش بس عمده بعهده خواهند داشت وازاین طریق دانشگاه پهلوی دربرانگیختن روح دانش ودرك عمیق از مسائل انقلاب سفید وظیفه مهمی را بعهده گرفته است .

همچنین دانشگاه پهلوی مقاوله نامه‌ای با جمعیت شیروخورشیدسرخ ایران امضاء کرده است که براساس آن اداره امورفنی بیمارستان‌های جنوب بعهده دانشگاه پهلوی گذاشته شده است و کادر فنی بیمارستان‌های بوشهر و برازجان اعم ازجراحان برجسته ، تکنیسین رادیولوژی ، تکنیسین آسیب‌شناسی، پرستاروکمك پرستار همه ازطرف دانشگاه پهلوی تأمین میشود وهم اکنون تمام متصدیان این مشاغل ازطرف دانشگاه پهلوی به بوشهروبرازجان اعزام شده‌اند. وحاصل کار وکوشش هیأت‌های اعزامی دانشگاه پهلوی درهمکاری با جمعیت شیروخورشید سرخ بسیار پر ارزش بوده است و در بهداشت ودرمان ساکنان جنوب وبنادر نقش مهمی داشته‌اند .

خدمت دانشگاه پهلوی در امور اجتماعی وعمومی به همکاریهای مؤثر که با جمعیت شیروخورشید سرخ ایران بالاتر یاد شد ، خلاصه نمیشود . دانشگاه پهلوی با جمعیت خیریه فرح پهلوی نیز همکاری بسیار مؤثردارد . ازفروردین سال ۴۵ بفرمان علیاحضرت شهبانوآموزشگاه خیریهٔ فرح پهلوی زیرنظرآقای امیرمتقی قرارگرفته‌است وازآن تاریخ ، معاون ریاست دانشگاه پهلوی ، به یك سلسله خدمات مهم ، در تجدید و نوسازی این آموزشگاه دست زده است .

آموزشگاه ، درآن هنگام ازنظرمحل وضع نامناسبی داشت ودرساختمان فرسوده‌ای اداره میشد ، وکودکان آموزشگاه ازهرنوع امکان محروم بودند . غذای کافی ــ بهداشت ــ تحصیل وتربیت، هدفهای آموزشگاه برای کودکان بود که نا انجام مانده بود واز یادها رفته بود .

اما امروز آموزشگاه صورت یك مؤسسه تربیتی نمونه را پیدا کرده است ، ساختمان آموزشگاه از محل کمك مالی اشخاص خیرخواه و مؤسسات نیکوکاری نوسازی شده است و بصورت بسیار زیبا و مناسب تجدید ساختمان شده است . کلیه وسائل و لوازم و اسباب آموزشگاه که فرسوده و غیرقابل استفاده بود ، نوشده است . وبرای کودکان برنامه تحصیل ، بهداشت ، غذا و تربیت با همکاری کارشناسان دانشگاه پهلوی تنظیم شده است ، و در بازدیدهای مکررشاهنشاه آریامهر وشهبانوی ایران از این آموزشگاه همواره وضع آموزشگاه موردرضای خاطراعلیحضرتین واقع شده است ویکباربه‌دستور اعلیحضرتین ، والاحضرت ولیعهد یکروز تمام در میان کودکان آموزشگاه بسر بردند .

این آموزشگاه که ازابتدا محل‌واعتبار برای اداره آن پیش‌بینی نشده بود، ازسال ۴۷ ضمیمه بیمارستان سعدی دانشگاه‌پهلوی شده‌است و بصورت‌یك‌بخش از بخش‌های وابسته بدانشگاه پهلوی اداره میشود .

و نیز دانشگاه پهلوی با کمك مالی گروهی از دانشگاهیان ساختمان یکدستگاه درمانگاه را در محل دباغخانه شیراز کـه دورافتاده و محله مردم کم بضاعت بشمار میرود ، آغازکرد ونام این درمانگاه را رضا پهلوی گذاشت واین درمانگاه مورد استفاده قرار گرفت ودارو وکادر پزشکی وفنی درمانگاه را بیمارستانهای وابسته بدانشگاه پهلوی تأمین میکنند .

با این دیداربحث ازخدمات عمومی دانشگاه پهلوی را پایان میدهیم . همچنین بحث ازپیشرفتهای بزرگ پنجساله راکه نصیب دانشگاه پهلوی شده است . اما باید دید این پیروزیها در سایه چه سیاست وتدبیر نصیب دانشگاه پهلوی شده است .

سرمشق جاودانه

باپیروزیهایی که نصیب دانشگاه پهلوی شده است ، تاحدی آشنا شدیم. این پیروزیها حاصل پنجسال تلاش وهمت دراجرای یکی ازنیات شاهنشاه است.

هنگامی که شاهنشاه اراده کردند درشیراز، ودربرابر آن عظمت برافراشته که بیست وپنج قرن است تاریخ وتمدن کشور مارا برابر چشم جهان گرفته است ، بنیادی باعظمت برآورند که خاطره عظمت اندیشه ، وشور خدمت انسانی برای افزایش بینش ودانش آدمی را ، در سایه تمدنی با این شکوه و جلال ، برای آیندگان حفظ کند و مدار و خصلت آن ، این باشد که چون خورشید برپهنه دانش اندوزی انسان بتابد وراه پویندگان دانش را ، روشن نگاه دارد ، دانشگاه پهلوی شیراز تأسیس شد . ونام خود را از شاهنشاه و خاندان سلطنت گرفت . واز آنجاکه نظر شاهانه، نسبت به آینده دانشگاه پهلوی چون هرمورد دیگر که شاهنشاه اراده کرده اند بسیار درخشان بود، آقای علم، وزیر دربارشاهنشاهی ، بریاست دانشگاه پهلوی منصوب شدند . ودر واقع ، دانشگاه پهلوی ، ازآن روز پایه گذاری شد ، ودر جهت نظر بلند شاهانه به پیشرفت آغاز کرد که آقای علم وزیر دربار ، عهده دار ریاست دانشگاه شدند. وبا مجالی که برای درك نزدیك نیات شاهانه داشتند ، بزرگترین فرصت خدمت نصیب ایشان شد .

آقای علم ، آقای امیرمتقی را به مقام معاونت خود در دانشگاه پهلوی برگزیدند ، وآنچه را شاهنشاه برای تأسیس دانشگاهی نمونه اراده فرموده بودند ، جزء به جزء ودرنهایت نظم وهمآهنگی وباچنان سرعتی که خاص روح وزمان تحول هست ، بکار بستند .

درین قدرت خدمتگزاری که دانشگاه پهلوی، سند آنست عوامل گوناگون مؤثر بوده است حمایت خاص شاهانه ، در درجه اول ، وبعد از آن درك عمیق این حمایت ودرك عمیق نظر شاهنشاه ، ووسعت وگسترش قدرت مدیریت، در سطح عالی آن .

آقای علم ، از رجال انگشت شمار کشور بشمار میروند که درهرمرحله وهرمقام ، باشایستگی ومدیریت تمام ، برامور تسلط خود را حفظ کرده‌اند وهرگز امور وجریان‌ها برمدیریت وکاردانی آنها غلبه نکرده است ، وبر کاردانی وتدبیر وحسن‌مدیریت ایشان باید شوق وعشق خدمت به‌شاهنشاه‌را نیز افزود که موجب وعامل مهم پیروزیهاست .

آقای علم ، طی مدت ریاست دانشگاه پهلوی ، با وجود مقام خطیر وزارت دربار شاهنشاهی پیوسته قدم بقدم ونکته به نکته امور دانشگاه‌رازیر نظر داشتند وبرنامه‌های‌جاری وبرنامه‌های‌آینده‌را هماهنگ ارشادمیکردند. وپیوسته ، از ارشاد و هدایت مستقیم شاهنشاه ، برای پیشرفت سریع دانشگاه پهلوی برخوردار بودند . واین ارشادها وهدایت‌های شاهانه را ، پایه‌واساس تحقیقات وسیع وعمده درکار نوسازی سازمان دانشگاهی قرار میدادند وچنان اصول وبرنامه‌های اساسی برای دانشگاه پهلوی روی مبانی تعلیمات شاهانه فراهم‌شد ، که قطعنامه کنفرانس رامسر ، برای‌پیاده شدن دردانشگاه پهلوی باهیچ دشواری روبرونخواهدشد . چون اصول این قطعنامه برمبنای تعلیمات شاهانه ، دردانشگاه پهلوی اجرا شده‌است .

واین توفیق را دانشگاه پهلوی رهین دوران ریاست آقای علم میباشد که از نزدیك عمق ووسعت نظرشاهانه را نسبت بمسائل علمی ودانشگاهی‌درك کرده بودند .

آقای امیرمتقی ، معاون آقای علم ، دردانشگاه پهلوی ، در اجرای کامل ودقیق وطراحی برنامه‌های مربوط به امور اجتماعی دانشجویان ، و اجرای هرچه سریعتر برنامه‌ها وطرح‌های نوسازی ، وپایه‌گذاری دانشگاه پهلوی نقش مؤثر داشته‌اند . وطی‌مدت ریاست آقای علم بردانشگاه پهلوی ، با چنان نیرویی از مدیریت وشوق وابتکار ، امور دانشگاه پهلوی را بگردش درآورده‌اند ، که هرقدم ، مؤسسات دانشگاهی وهرپایه تعلیمات عالیه در

دانشگاه پهلوی ، اعم از تعلیم وتحقیق ، درآینده یادآور خدمات ایشان خواهد بود .

دانشگاه پهلوی ، برای آنکه چنان مؤسسه عظیم علمی باشد که یادگار نظر تابناك شاهنشاه ، در تاریخ بماند ، و تخت جمشید علمی را نظیر تخت جمشید تاریخی مخلد سازد، بهچنین مدیریت وسازمان دهندگی نیازمند بود. وآقای علم ، با وسعت دید و نفوذ شخصیت خود ، موانع را که پیوسته در راه هرمؤسسه نوبنیاد وجود دارد ، دور ساخته ، وازهمه امکانات ممکن برای برآوردن هرچه شکوهمند تخت جمشید علمی ، بهره برداشته وآقای امیرمتقی بدقت وبا چنان کوشش و تلاش خالصانه ، یك یك وجزء جزء این برنامه عظیم را درمرحله پیاده شدن ، با نظر دقیق آقای علم باجرا گذاشتند .

امروز بسیار مناسب است که از این خدمتگذاری صادقانه برای شاهنشاه ومیهن ، تجلیلی شایسته انجام گیرد . همانطورکه تاریخ نیز همراه مخلد ساختن نام دانشگاه بزرگ پهلوی ، وبانی تاریخ قدرآن شاهنشاه آریامهر، نام کسانی راکه نیات شاهنشاه را عمیق درك کرده‌اند و چنین وسیع باجرا گذاشته‌اند ، درسینه خود حفظ خواهد کرد .

این نمونه درسی شایسته از حسن مدیریت وکاردانی است . و تجلی روح شاهپرستی . وآرزو کنیم که سرمشقی جاودانه برای همه خدمتگزاران شاه و میهن باشد .

کمکهای چشمگیر دانشگاه پهلوی بزلزله زدگان خراسان

در ایام بازدید از دانشگاه بزرگ پهلوی که بحث از پیشرفت های پنجساله دانشگاه پهلوی داشتیم زلزله‌خراسان پیش‌آمد . وهمانطورکه خصلت دوران گرفتاری و حادثه هست ، دانشگاه پهلوی ، درعمل شایستگی خودرا، ونمونه پیشرفتی راکه درطول‌پنجسال نصیبش شده، درین حادثه آشکارساخت.

شایستگی‌های دانشگاه پهلوی، که در واقعه زلزله خراسان ظاهر شده است میزان تحرك ونقش فعال این دانشگاه را بیشتر آشکار میسازد .

و دانشگاه پهلوی درحادثه زلزله خراسان مجال کافی بدست‌آوردتا گویاتر از هر بحث پیشرفتهای بزرك‌راکه از حیث مدیریت و دینامیسم‌کار و قدرت فعالیت و استحصال، نصیب این مؤسسه عظیم شده است نمایش دهد.

طی‌روزهای انتشار خبرزلزله خراسان ، دانشگاه پهلوی یك رکن‌بس فعال برای یاری به آسیب دیدگان بوده است. کمك‌های پولی و ارسال‌دارو، نخسین قدم بود، وبعد، دانشگاه خود را بـرای‌کوشش‌های بزرگتر مجهز کرد. اول چند دسته پزشك‌وپرستار ودانشجو، به منطقه زلزله‌زده‌اعزام‌کرد.

بعد، که میزان وسعت فاجعه بیشتر آشکار شد، یك گروه وسیع با بیست پزشك وعده‌کافی پرستار و انترن،همراه یك بیمـارستان صحرایی‌ومقدار زیاد دارو به‌گناباد اعزام‌کرد.

این اکیپ با هواپیما به منطقه زلزله زده رفت . بلافاصله روز بعدنیز یك‌گروه وسیع دیگر مـرکب از ده پـزشك و تعدادکافی پرستار ولوازم و دارو با بیمارستان صحرایی، از راه یزد وکناره‌کویر ، به منطقه زلزله زده اعزام‌کرد، که به بیرجند رفت.

گروهای پزشکی که دانشگاه پهلوی به خراسان فرستاده است خاصه گروههایی که با بیمارستانهای صحرایی به منطقه رفته‌اند از امکانات کامل و عالی جراحی بهره ور بودند و توانستند سنگین ترین عملیات جراحی را انجام دهند. همچنین این گروه‌ها را جراحان شکسته‌بند همراهی میکردند.

در میان جراحان و پزشکان اعزامی ، شخصیت های بسیار مشهور و رؤسای بخش‌های بیمارستانهای نمازی وسعدی شرکت‌داشتند.

اعزام این گروه‌ها و بسیج بیمانندی که دانشگاه پهلوی کرد وسیله آقای امیر متقی معاون دانشگاه پهلوی انجام گرفته است که‌مرتب با آقای علم‌وزیر دربار شاهنشاهی ورئیس دانشگاه‌پهلوی تماس تلگرافی داشته‌اند ودستورهای رئیس دانشگاه را بدقت بکار بسته‌اند.

همراه بیمارستانهای صحرایی که دانشگاه پهلوی به منطقه زلزله زده فرستاده انواع وسائل‌جدید ولازم وجود داشت . و جراح شکسته‌بند و دستگاه رادیولوژی سیار، از اختصاص‌های‌بیمارستانهای صحرایی دانشگاه پهلوی‌بود که در منطقه زلزله زده مورد احتیاج فراوان بود.

ازطرف دانشگاه پهلوی هیئت تازه‌ای نیزعازم منطقه زلزله‌زده شدند. این هیات تازه‌که به منطقه زلزله زده رفتند مرکب ازگروه مهندسان شهرسازی بودکه بفرمان شاهنشاه مأمور نقشه برداری وطراحی برای تجدید ساختمان منطقه آسیب دیده شده است.

هیأت‌تازه‌برنامه‌های‌احیاءوآبادانی‌سریع‌منطقه‌ویران‌شده راتهیه کردند.

در همه این مدت ، آقای علم رئیس دانشگاه پهلوی بطور منظم با دانشگاه پهلوی ارتباط تلگرافی داشته‌اند.

در مسابقه‌یی که برای کمك به هموطنان آسیب دیده زلزله درگرفت، دانشگاه پهلوی بامیزان تحرك و وسعت دایره کفایت خود ، بسیار خوب ، و بطورعالی پیشرفت کرد.همین روح تحرك و فعالیت دانشگاه پهلوی ، به شهر شیراز نیزسرایت کردتاآنجاکه مردم برای دادن خون درمقابل بیمارستانهای نمازی و سعدی صف‌های طویل بستند و نوبت گرفتند ، و شهر جنب و جوش بی‌سابقه پیداکردوبابتکارجمعیت شیروخورشید سرخ‌شیراز، درسرچهارراه‌های خیابانهاومحله‌های شهرچادرهایی نصب‌شد ومردم کمك‌های خودرا باین‌چادرها تحویل دادند تابرای زلزله زدگان بفرستند .

تجلیل از خدمات آقای علم در مقام ریاست دانشگاه پهلوی و معاون ایشان آقای امیر متقی

درمراسم جشن تحصیلی دانشگاه پهلوی که روز بیست‌وپنجم شهریورماه دردانشگاه برپا بود ، ودرعین حال به‌مجلس تودیع بارئیس قدیم و معارفه با رئیس جدید دانشگاه بشمار میآمد ، کادرآموزشی واداری دانشگاه پهلوی در تجلیل‌خاطره خدمات‌پنجساله‌آقای‌علم ، وزیر دربارشاهنشاهی ورئیس‌دانشگاه پهلوی ، وآقای‌امیرمتقی‌معاون ریاست دانشگاه نامه‌هایی‌امضاء کرده بودندکه مراتب سپاسگزاری وحق‌شناسی‌کادرآموزشی وکادر اداری رادر برداشت .

متن نامه‌ها ازاین قراراست :

جناب آقای علم ریاست‌معظم دانشگاه پهلوی

اکنون که باراده اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر ریاست فائقه دانشگاه پهلوی ورهبرخردمند ودانش‌پرور ملت‌ایران دانشگاه پهلوی راترك میفرمایند معاونان دانشگاه ، رؤسا و معاونان دانشکده‌ها ، مدیران کل دانشگاه ، رؤسای بیمارستان‌ها و رؤسای واحدهای خدمات عمومی و اداری دانشگاه بنمایندگی ازطرف قاطبه دانشگاهیان دانشگاه‌پهلوی با قلبی سرشار ازسپاسگزاری وحقشناسی ازتلاش وکوشش وفداکاری‌آن‌جناب درراه پیشبرد دانشگاهی‌که تحت ریاست عالیه شاهنشاه بزرگ وترقیخواه ماراه صدساله را یکشبه پیمود صمیمانه تشکر کنیم .

ماخوب بیاد داریم‌که دانشگاه پهلوی درچندسال پیش بچه‌صورتی بود وامروز با پایمردی‌آن جناب بچه درجه ازعظمت وپیشرفت نائل‌آمده است . ماقادر نیستیم‌احساسات‌پاك‌دانشگاهیان دانشگاه پهلوی رانسبت برهبرخردمند ایران و شخص آن‌جناب‌آنطورکه شایسته است در این مختصربیان‌کنیم ، از

خدای بزرگ مسئلت می‌نمائیم سالیان دراز سایه مبارك شاهنشاه محبوب برای تجدید مجد وعظمت ایران عزیز ونوسازی این کشور کهنسال برسرما گسترده باشد وبه افراد صدیق ، خدمتگزار ، وطن پرست وشاهدوستی چون آن جناب توفیق خدمتگزاری بیشتر عنایت فرماید .

منوچهر وصال معاون آموزشی دانشگاه پهلوی .
امیرمتقی معاون ریاست دانشگاه پهلوی .
ابوتراب بصیری رئیس دانشکده ادبیات وعلوم .
اردشیر ایدون رئیس دانشکده مهندسی .
دکتر ابوالقاسم قوامی رئیس دانشکده پزشکی.
محمود مکاره‌چیان رئیس دانشکده کشاورزی .
علی‌اکبر مشفق معاون آموزشی دانشکده ادبیات وعلوم .
عبدالوهاب نورانی وصال معاون اداری دانشکده ادبیات وعلوم .
بهادری نژاد معاون آموزشی دانشکده مهندسی .
محمد جعفر جدبابائی معاون اداری دانشکده مهندسی .
دکتر خلیل علوی معاون دانشکده پزشکی .
منصور نیك‌نژاد معاون دانشکده کشاورزی .
زین‌العابدین لشکری مدیر کل دانشگاه .
دکتر هوشنگ شهاب فردوس مدیر کل دانشگاه .
دکتر محمد دانشور رئیس بیمارستان سعدی .
دکتر علی فرپور رئیس بیمارستان نمازی .
دکتر احمد معتمد ریاضی رئیس بیمارستان خلیلی .
نمرود گنجه مدیر امور مالی دانشگاه .
حبیب هادی رئیس اداره کل حسابداری .
عبدالرضا جاوید مدیر امور پرسنلی .
اکبر فروتن رئیس اداره کل پذیرش .

جناب آقای امیر متقی معاونت محترم ریاست دانشگاه پهلوی

دراینموقع که بنا باراده مبارك شاهنشاه آریامهر دانشگاه پهلوی را ترك میفرمائید معاونان دانشگاه، رؤسا ومعاونان دانشکده‌ها ، مدیران کل دانشگاه،

رؤسای بیمارستان‌ها ورؤسای‌واحدهای خدمات عمومی‌واداری دانشگاه‌پهلوی وظیفه خودمیدانند بنمایندگی‌ازکلیه دانشگاهیان دانشگاه پهلوی‌مراتب‌سپاس وقدرشناسی بی‌پایان خود را بمناسبت زحمات شبانه روزی جنابعالی و تأثیر بسزائی‌که در پیشرفتهای عظیم عمرانی وآموزشی دانشگاه پهلوی با الهام از نیات ترقیخواهانه رهبر خردمند ودانش‌پرور ایران‌وتحت راهنمائیهای‌جناب آقای علم داشته‌اید بحضور جنابعالی‌ابراز داریم . اطمینان‌داریم که‌درتحولات همه جانبه‌ای‌که در مملکت ما بدست مبارك شاهنشاه آریامهر آغاز شده‌افراد شایسته ، میهن پرست وشاهدوستی چون جنابعالی در هرمقامی‌که‌باشندهمیشه منشاء خدمات ارزنده وگرانبهائی برای ایران عزیز خواهدبود .

منوچهر وصال معاون آموزشی دانشگاه .

ابوتراب بصیری رئیس دانشکده ادبیات وعلوم .

دکتر ابوالقاسم قوامی رئیس دانشکده پزشکی .

اردشیر ایدون رئیس دانشکده مهندسی .

محمود مکاره‌چیان رئیس‌دانشکده‌کشاورزی .

علی‌اکبر مشفق معاون آموزشی دانشکده ادبیات وعلوم .

عبدالوهاب نورانی وصال معاون اداری دانشکده ادبیات‌وعلوم .

بهادری نژاد معاون‌آموزشی دانشکده مهندسی .

محمد جعفر جدبابائی معاون اداری دانشکده مهندسی .

دکتر خلیل علوی معاون دانشکده پزشکی .

منصور نیك‌نژاد معاون دانشکده‌کشاورزی .

زین‌العابدین لشکری مدیر کل دانشگاه .

دکتر هوشنگ شهاب فردوس مدیر کل دانشگاه .

دکتر محمد دانشور رئیس بیمارستان سعدی .

دکترعلی فرپور رئیس بیمارستان نمازی .

دکتر احمد معتمد ریاضی رئیس بیمارستان خلیلی .

نمرود گنجه مدیرامورمالی دانشگاه .

حبیب‌هادی رئیس اداره‌کل حسابداری دانشگاه .

عبدالرضا جاوید مدیرامور پرسنلی دانشگاه .

اکبر فروتن رئیس اداره‌کل پذیرش دانشگاه .

تصویرها سخن میگویند

نمونه‌هائی از تجلی توجهات خاص شاهنشاه آریامهر و علیاحضرت شهبانوی ایران به پیشرفتهای دانشگاه پهلوی در دوران ۵ ساله

دیدارهای شاهانه از دانشگاه پهلوی

دیدارهای شاهانه از دانشگاه پهلوی

دیدارهای شاهانه از دانشگاه پهلوی

دیدارهای شاهانه از دانشگاه پهلوی

دیدارهای علیاحضرت شهبانو از دانشگاه پهلوی

دیدارهای علیاحضرت شهبانو از دانشگاه پهلوی

دیدارهای علیاحضرت شهبانو از دانشگاه پهلوی

نمودار کوششهای ساختمانی در دوران ۵ ساله ریاست آقای اسداله علم در دانشگاه پهلوی

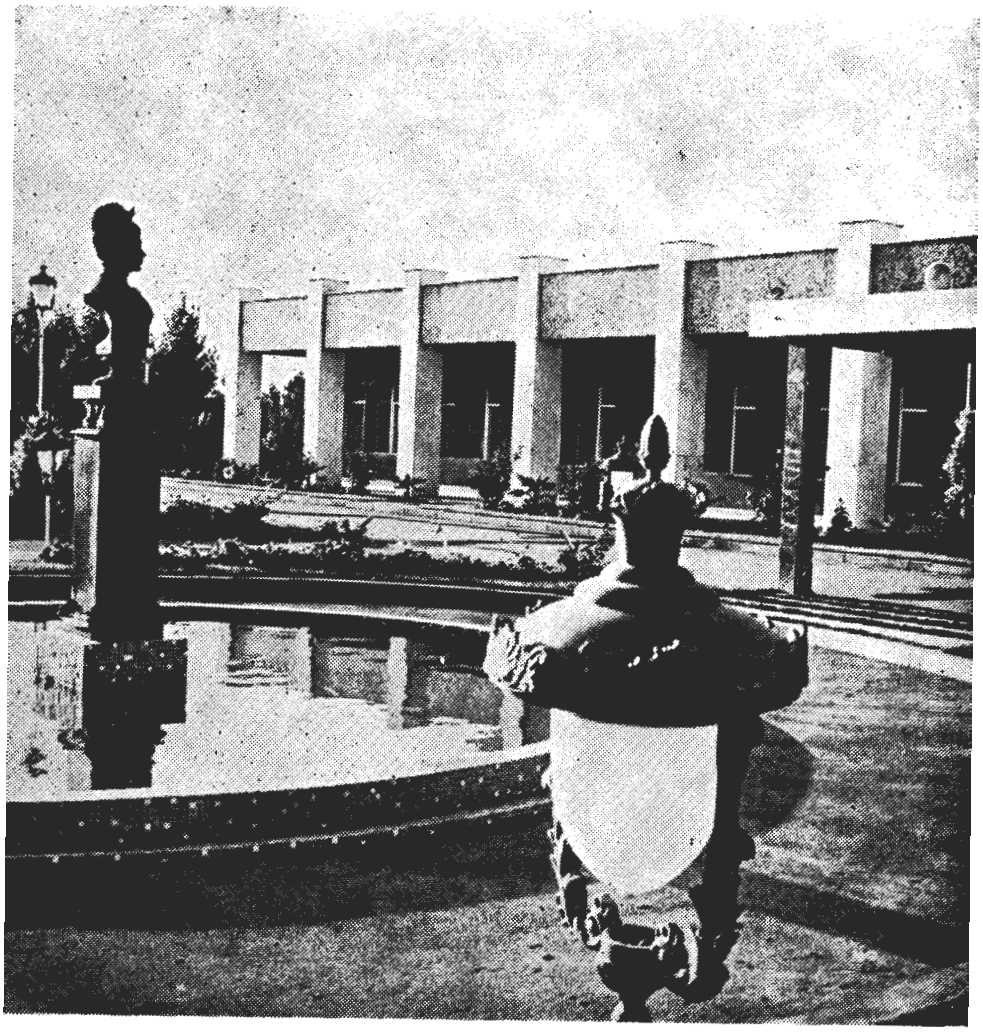

قسمتی از نمای آموزشگاه فرح پهلوی وابسته به دانشگاه پهلوی

دانشکده ادبیات و علوم دانشگاه پهلوی

نمای قسمتی از دانشکده پزشکی دانشگاه پهلوی

بنای دانشکده مهندسی دانشگاه پهلوی

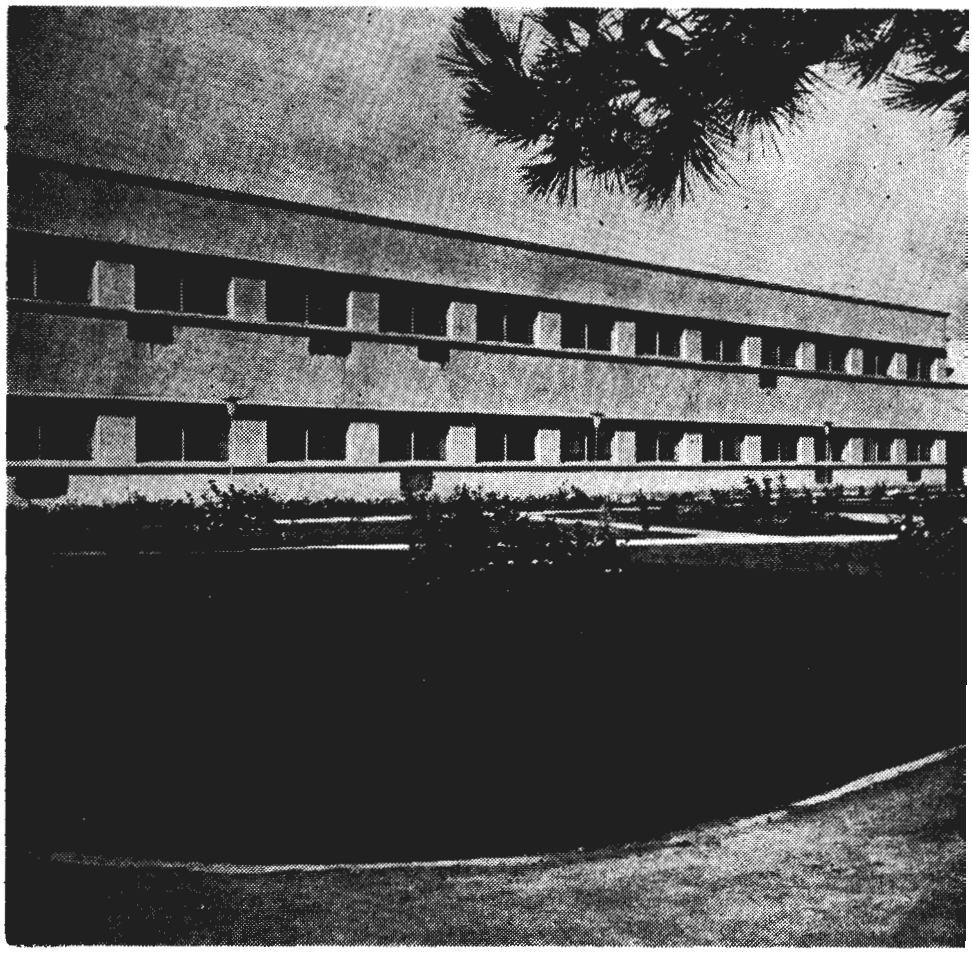

نمای قسمتی از دانشکده مهندسی دانشگاه پهلوی

بنای کتابخانه دانشکده ادبیات و علوم دانشگاه پهلوی

سالن غذاخوری آموزشگاه فرح پهلوی وابسته به دانشگاه پهلوی

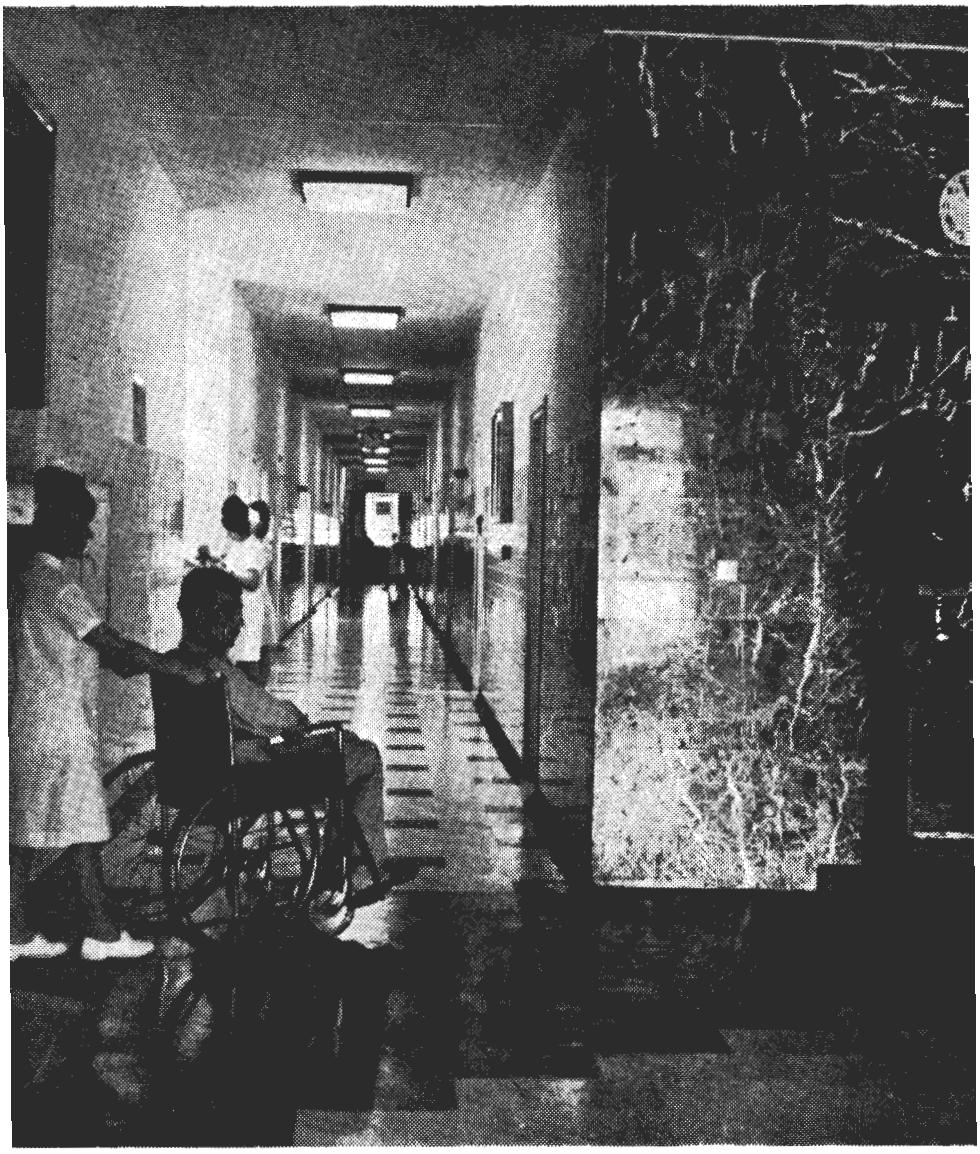

سرسرای ورودی بیمارستان سعدی وابسته به دانشگاه پهلوی

بنای سلف سرویس دانشگاه پهلوی

آموزشگاه پرستاری دانشگاه پهلوی

قسمتی از خوابگاههای دانشجویان دانشگاه پهلوی

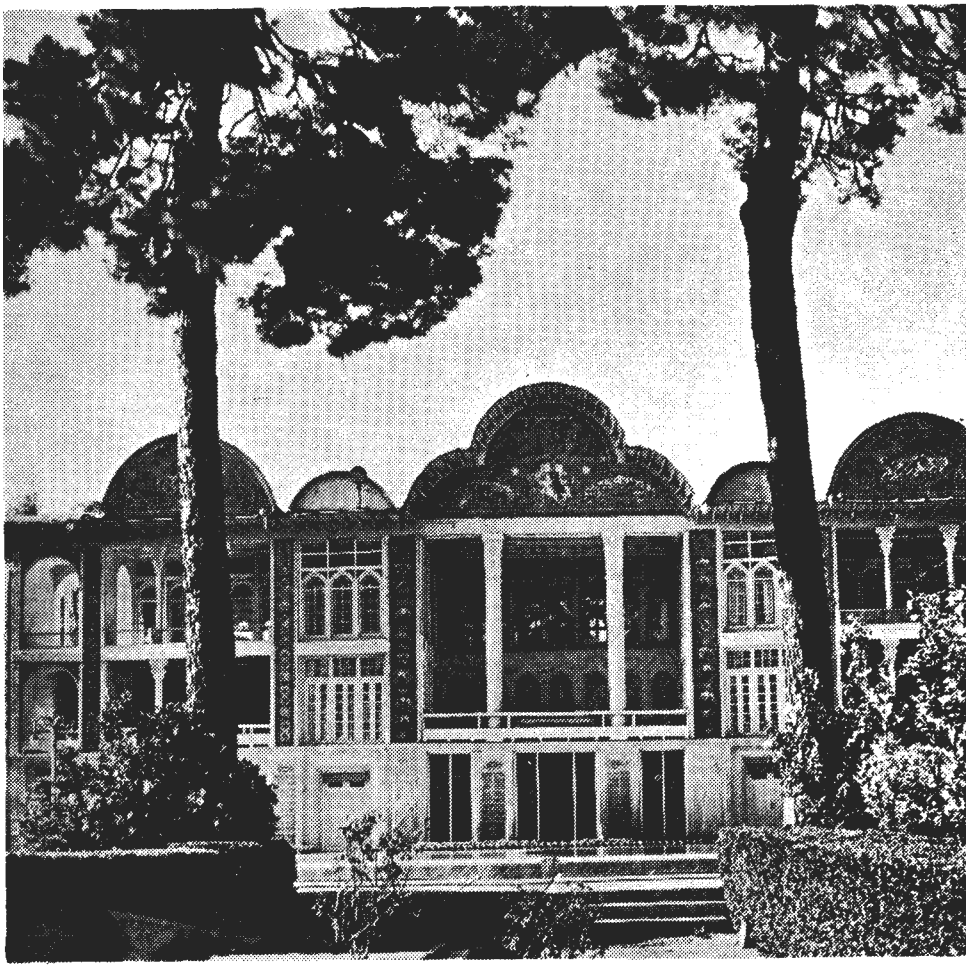

باغ ارم بعد از تجدید بنا

نمای قسمتی ازدانشکده ادبیات و علوم دانشگاه پهلوی

نمای بیمارستان نمازی وابسته به دانشگاه پهلوی

تالار استادان دانشگاه پهلوی

بیمارستان سعدی وابسته به دانشگاه پهلوی

بیمارستان خلیلی وابسته به دانشگاه پهلوی

نمودار کارهای تحقیقی ، آزمایشگاهی ،
درمانی در بیمارستانها ، آزمایشگـاهها
و کتابخانه‌های نوساخته دانشگاه پهلوی

آقای اسدالله علم در جشن فارغ التحصیلی دانشگاه پهلوی گواهینامه ها و
جوائز فارغ التحصیلان دانشکده ها را اهداء میکنند

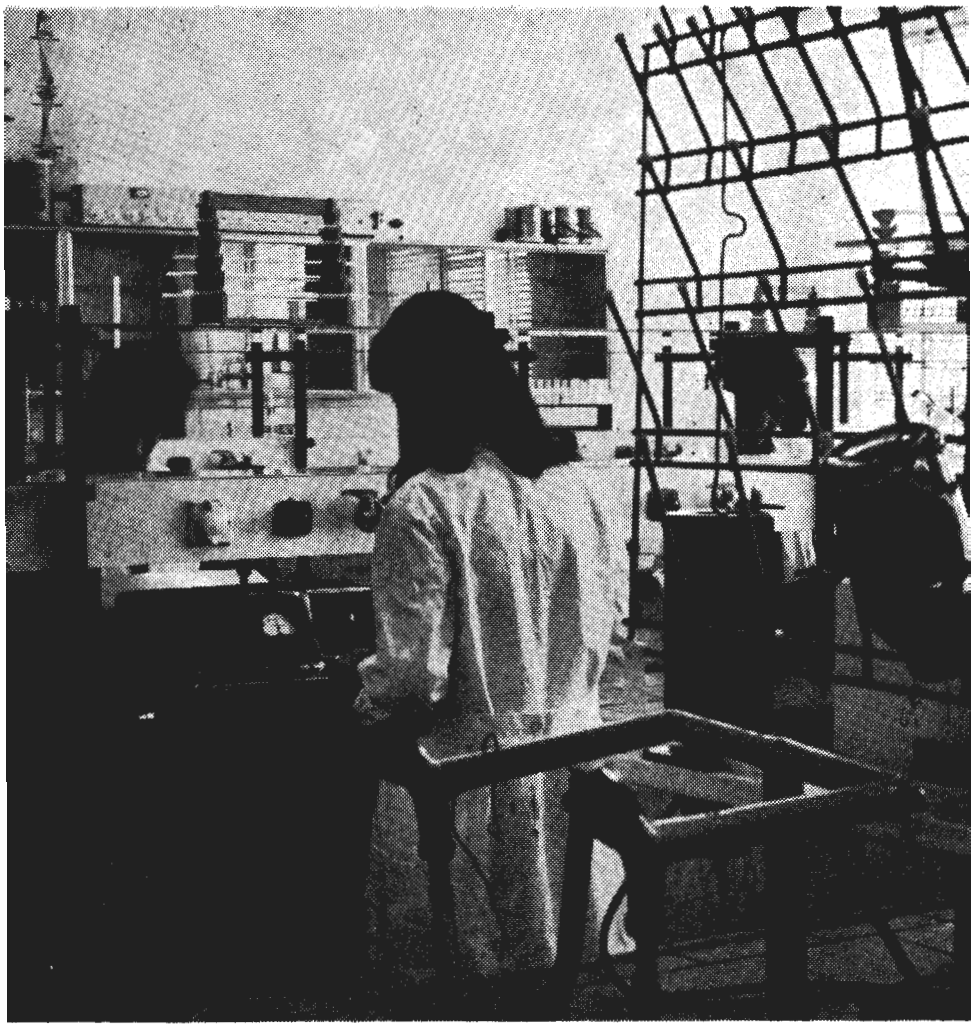

آزمایشگاه شیمی دانشکده علوم دانشگاه پهلوی

لابراتوار دانشکده پزشکی دانشگاه پهلوی

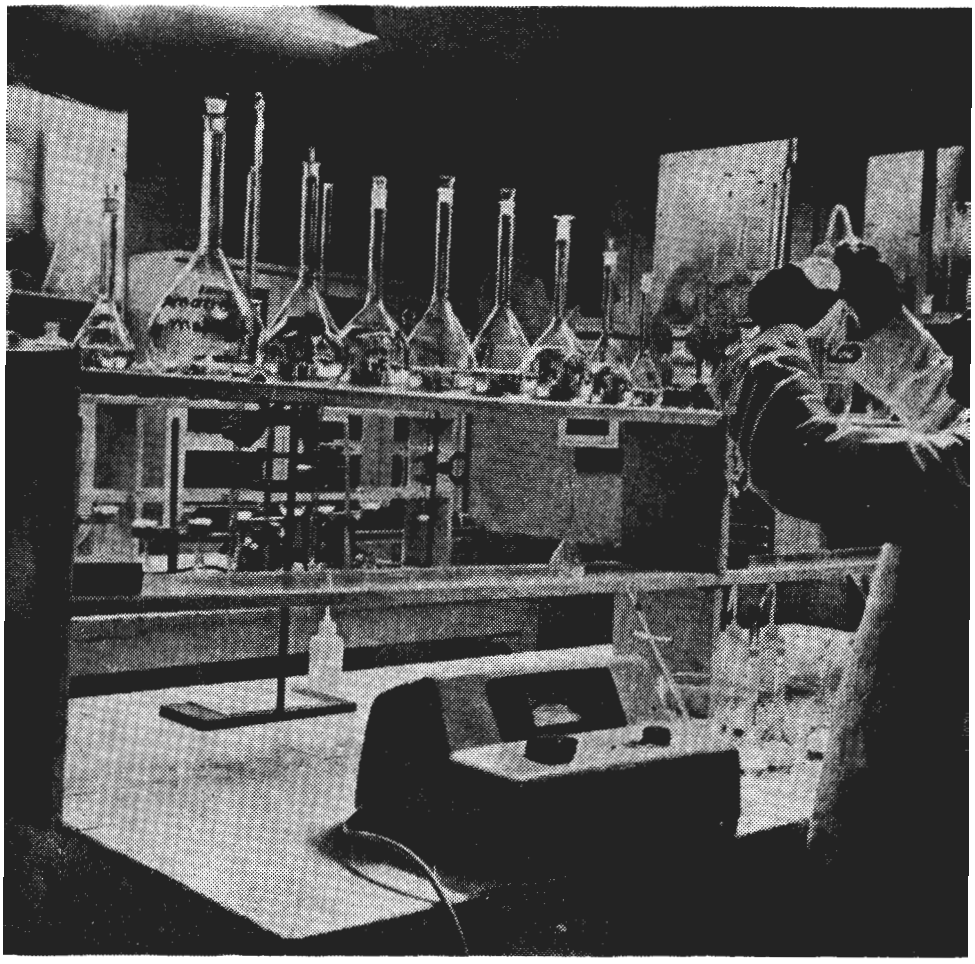

آزمایشگاه تغذیه دانشکده‌کشاورزی دانشگاه پهلوی

لابراتوار آزمایشگاه پرستاری دانشگاه پهلوی

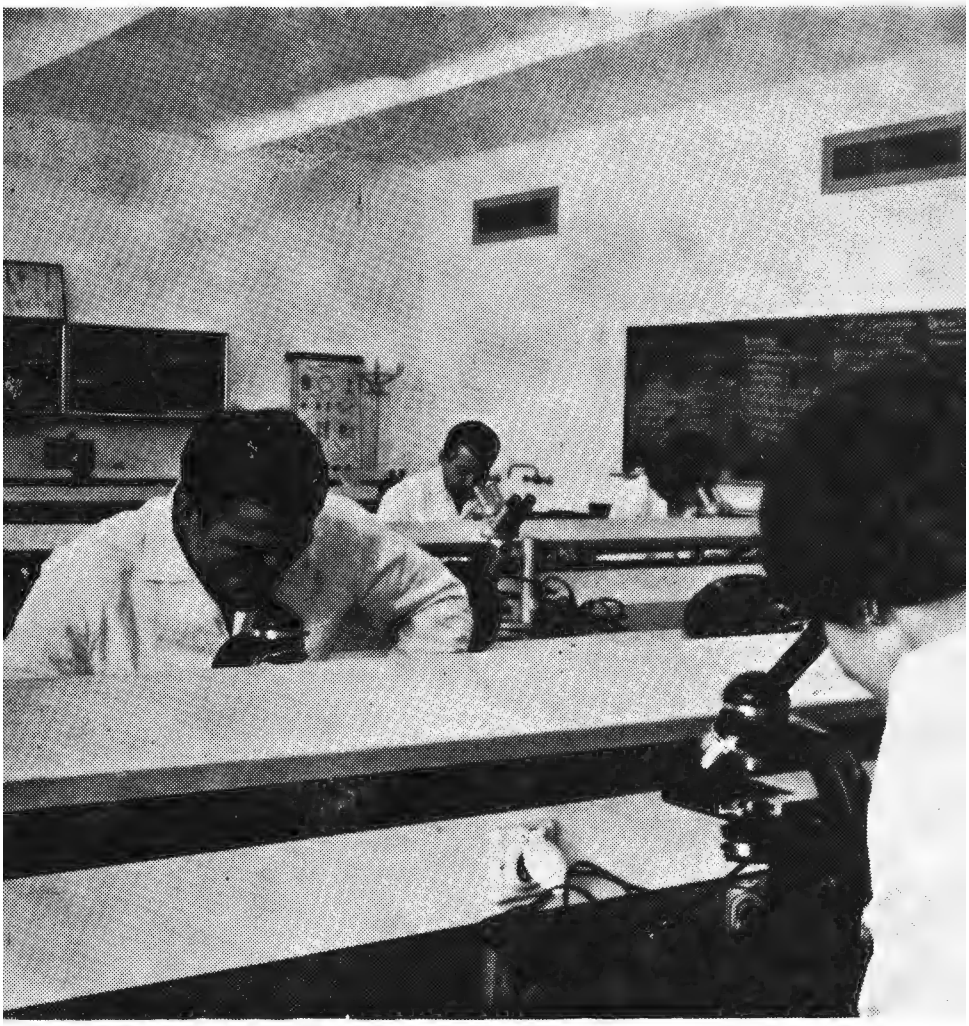

آزمایشگاه بیولوژی دانشکده علوم دانشگاه پهلوی

یکی از خوابگاههای کودکان آموزشگاه فرح پهلوی وابسته به دانشگاه پهلوی

آزمایشگاه طب هسته‌ای دانشکده پزشکی دانشگاه پهلوی

اطاق نگاهداری اطفال نارس در بیمارستان سعدی وابسته به دانشگاه پهلوی

کتابخانه دانشکده ادبیات دانشگاه پهلوی ـ قسمت کاتالوگ

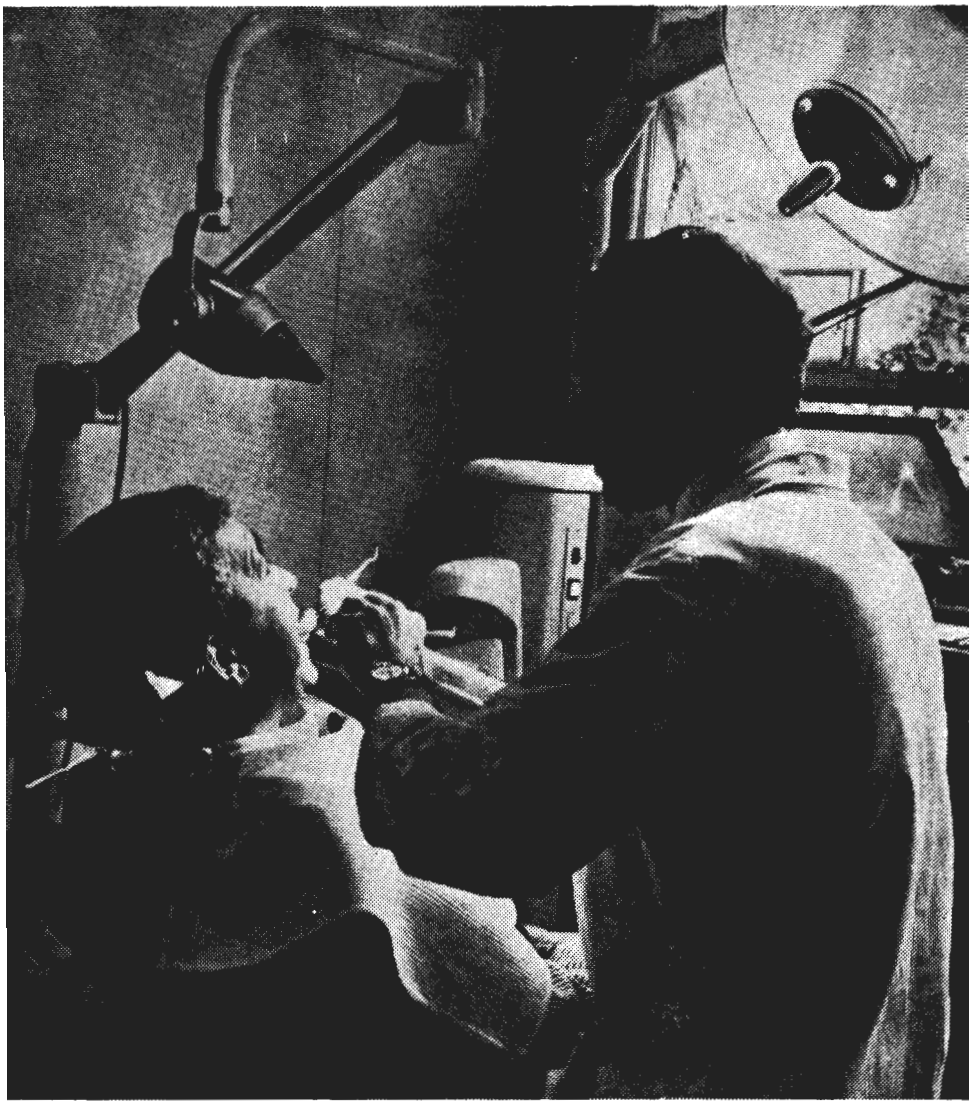

درمانگاه قسمت دندانپزشکی ـ دانشکده پزشکی دانشگاه پهلوی

آزمایشگاه الکتریسته دانشکده مهندسی دانشگاه پهلوی

اطاق عمل بیمارستان سعدی وابسته به دانشگاه پهلوی

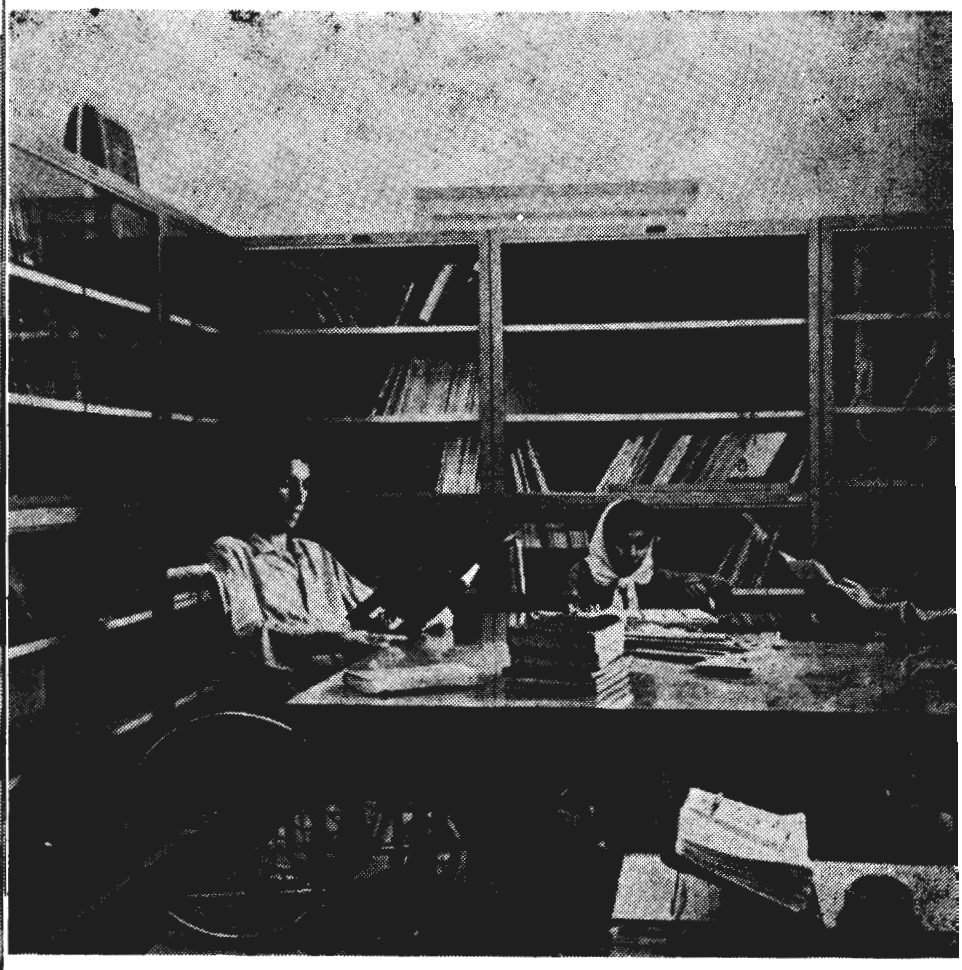

کتابخانه بیمارستان سعدی وابسته به دانشگاه پهلوی

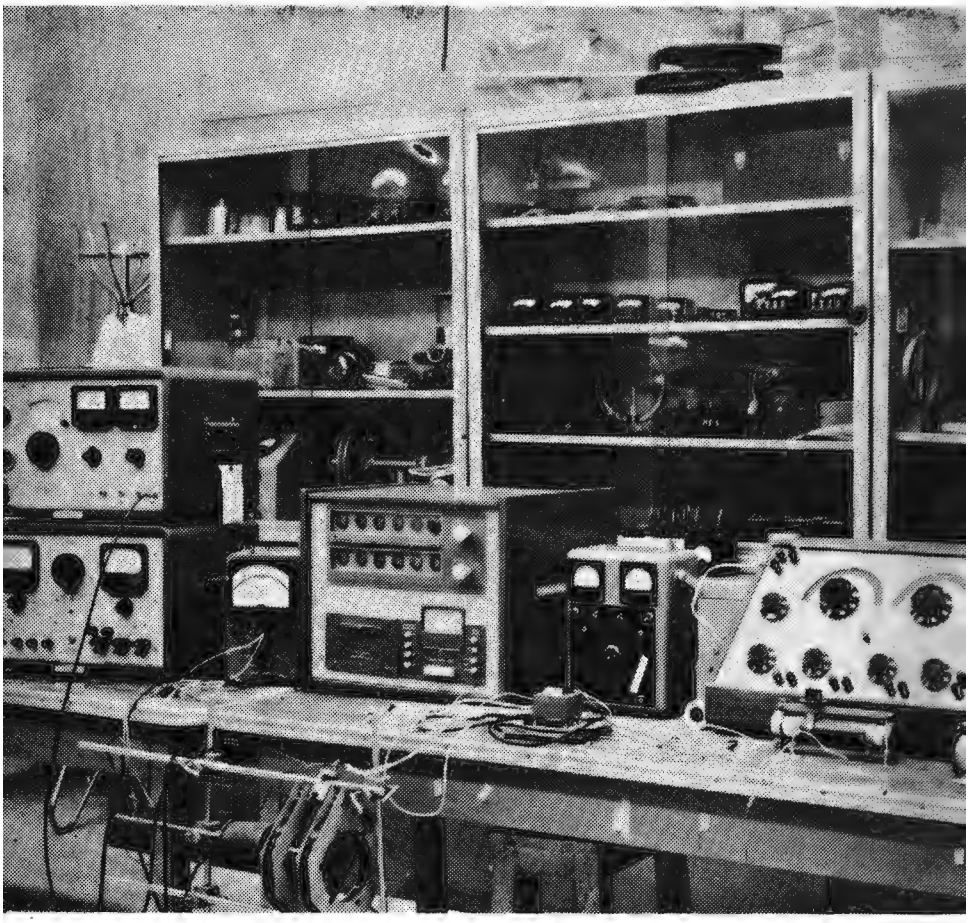

آزمایشگاه فیزیك دانشکده علوم ـ دانشگاه پهلوی

آزمایشگاه دانشکده مهندسی دانشگاه پهلوی

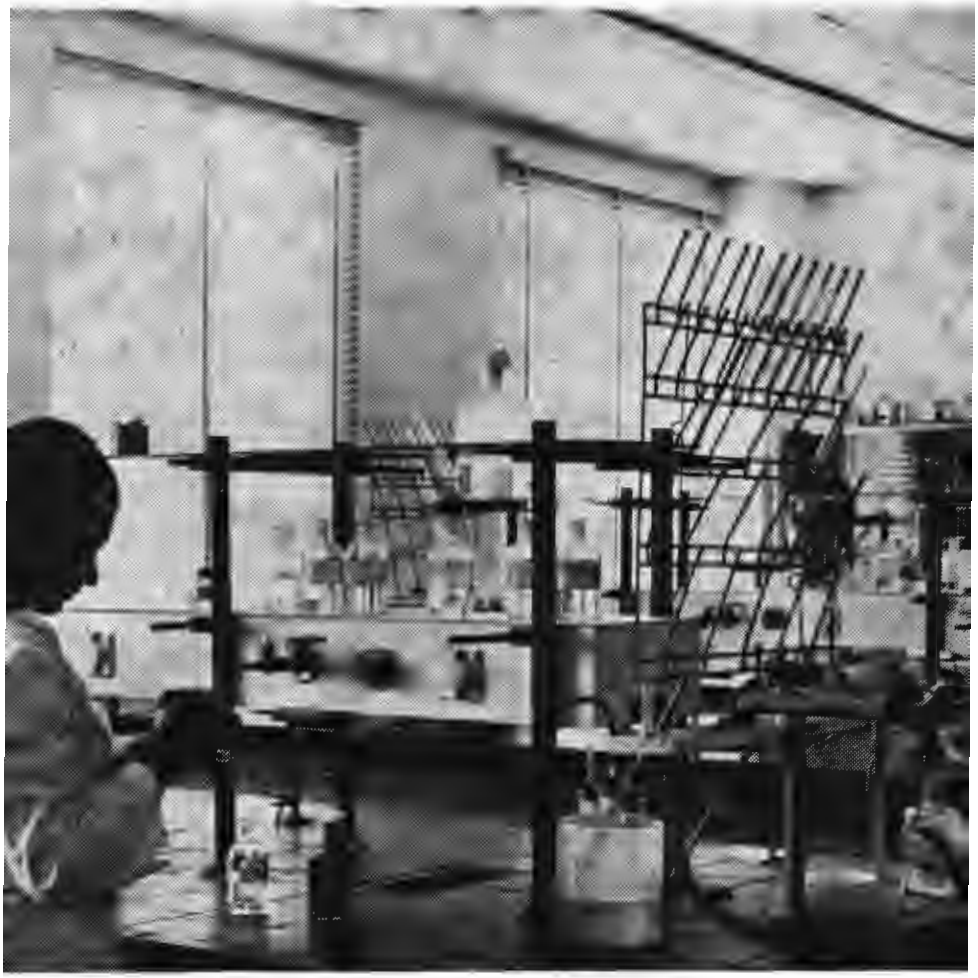

آزمایشگاه شیمی دانشکده علوم دانشگاه پهلوی